

# Ungdomsundersökning 2024

## ANDTS-vanorna bland unga på Åland



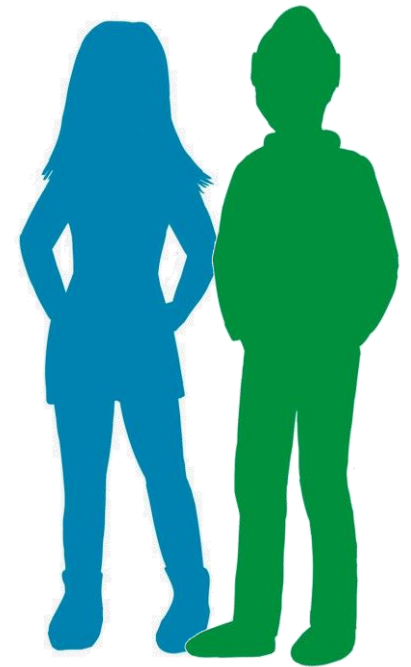
Högstadielärover på Åland åk 7-9

Oktober 2024



# Bakgrund

- Årlig ungdomsundersökning på Åland för åk 7-9 i högstadiet och åk 1-2 i gymnasiet
- ÅSUB sammanställer och analyserar svaren 2024
- Ett verktyg för skola, föräldrar, Fältare, politiker och andra intresserade
- En lokal och aktuell bild av läget
- Stort stöd i Ålands landskapsregerings alkoholpolitiskt program 2022-2024
- ANDTS = Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spelande



# Antal deltagare på högstadiet

- Åk 7: 269 elever\*
- Åk 8: 289 elever
- Åk 9: 266 elever

\* Endast de elever med som fyllt 13 år

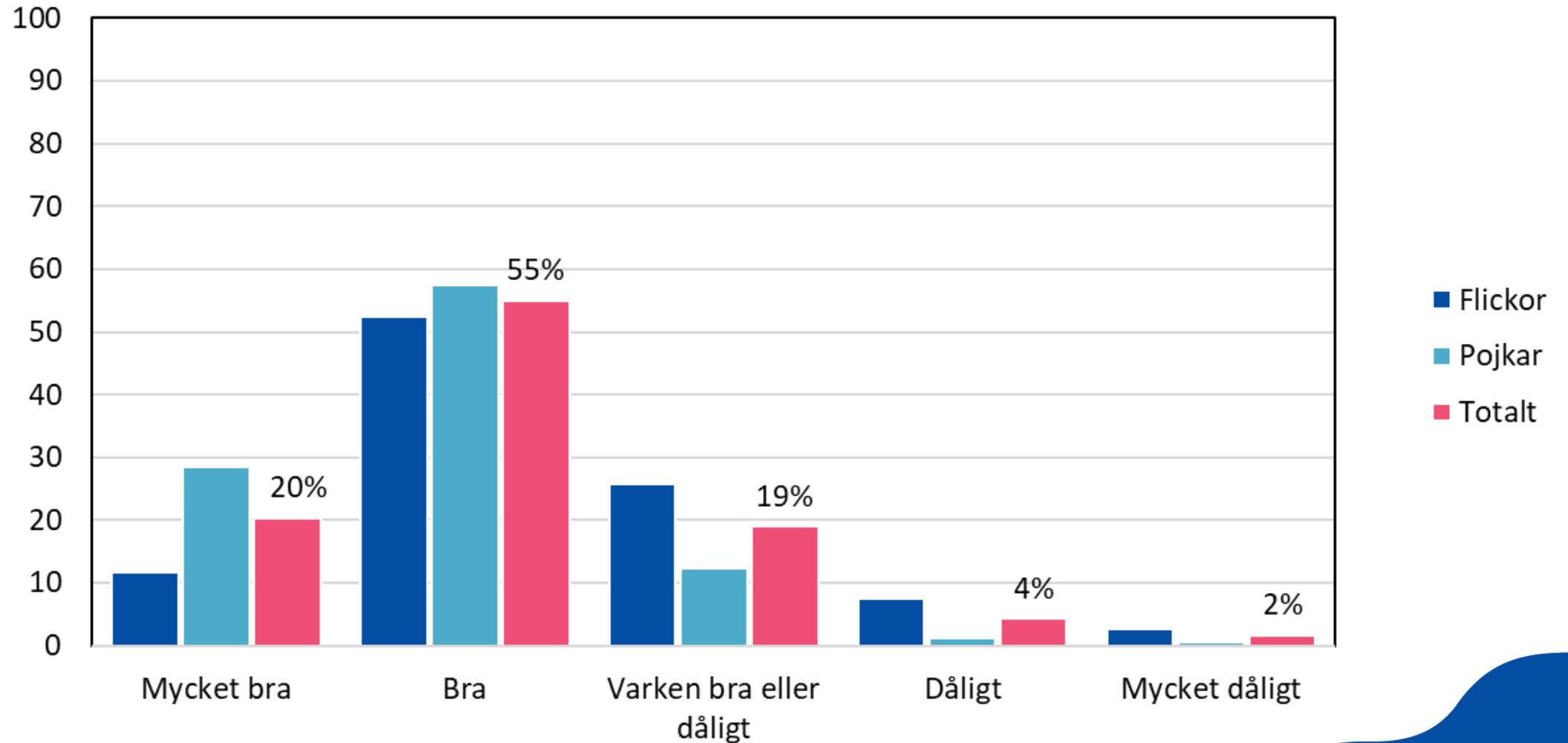
- 404 flickor
- 420 pojkar

- **Totalt 824 svarande i samtliga högstadieskolor på Åland**

# Hur mår du rent allmänt?

Årskurs 7-9

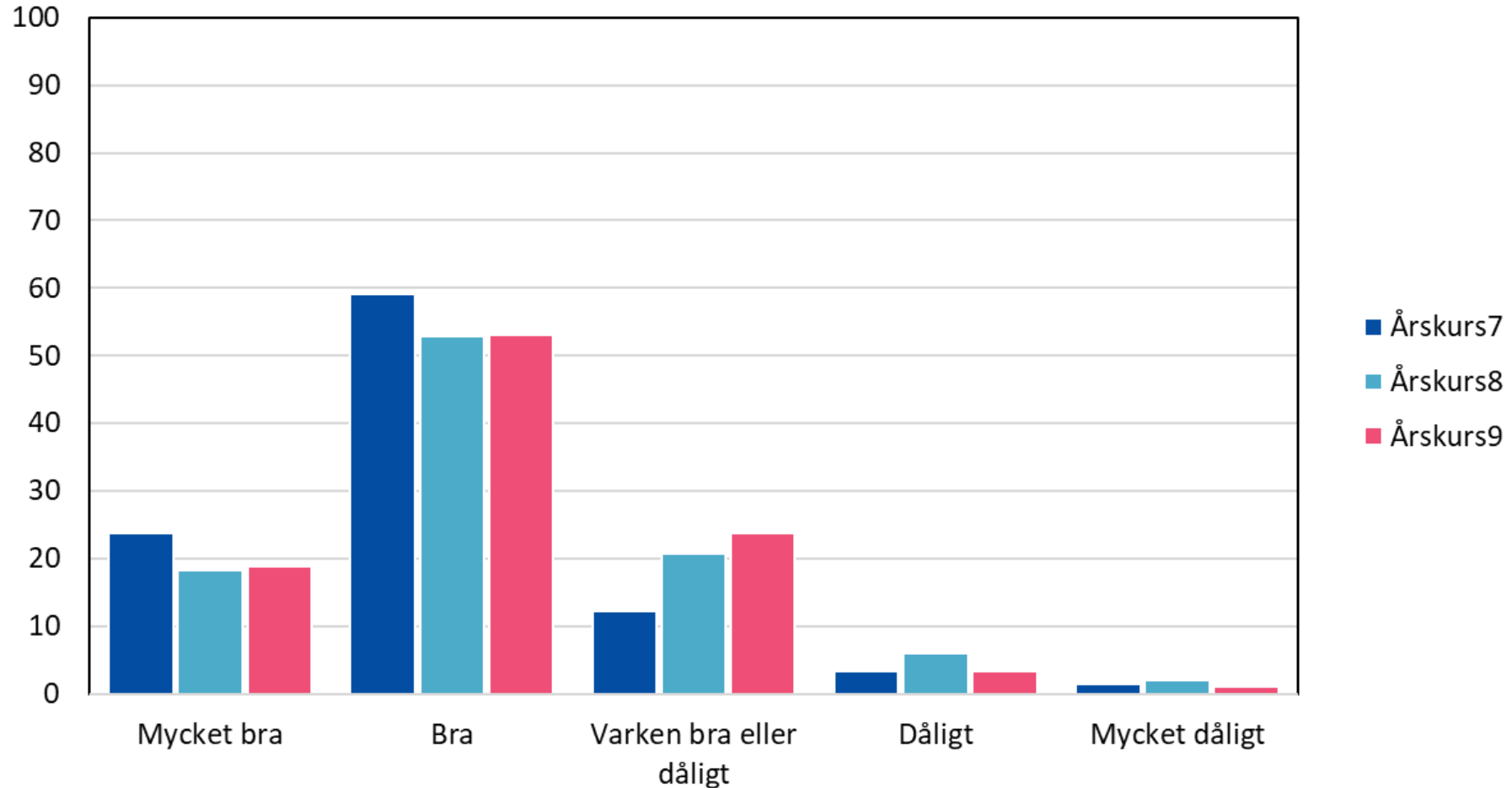
Procent



# Hur mår du rent allmänt?

Årskurs 7-9

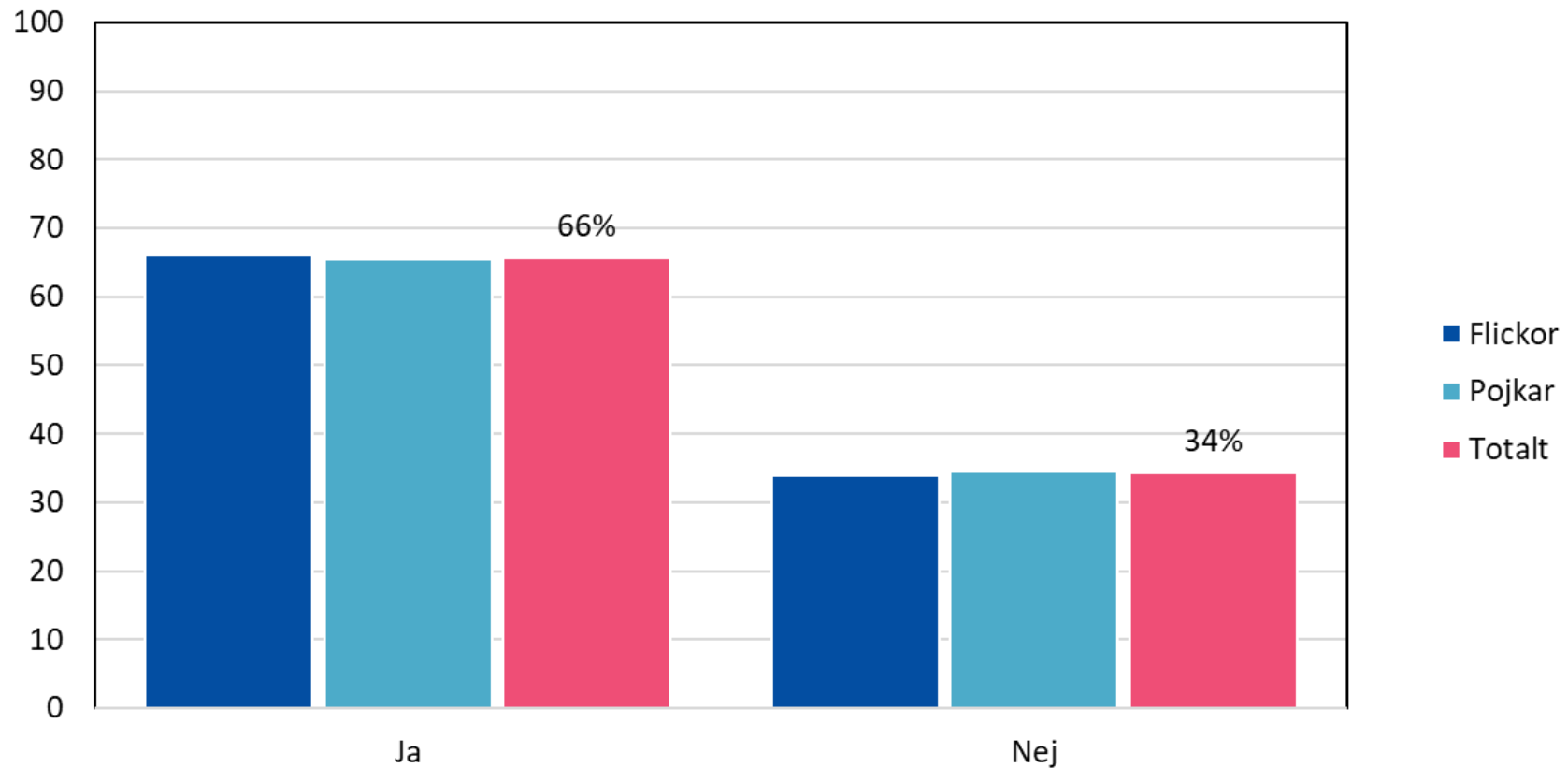
Procent



# Deltar du i någon organiserad fritidsaktivitet?

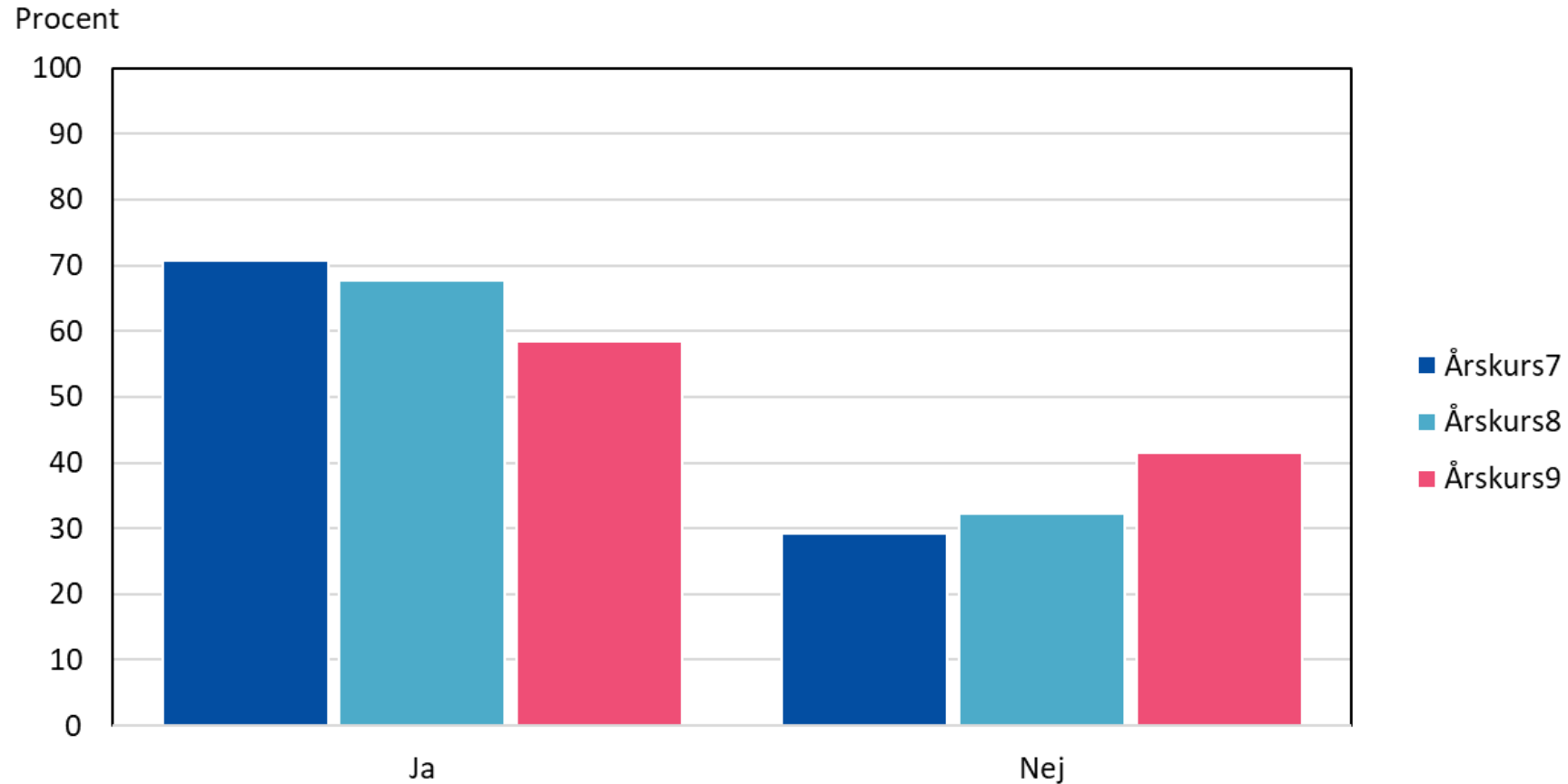
Årskurs 7-9

Procent



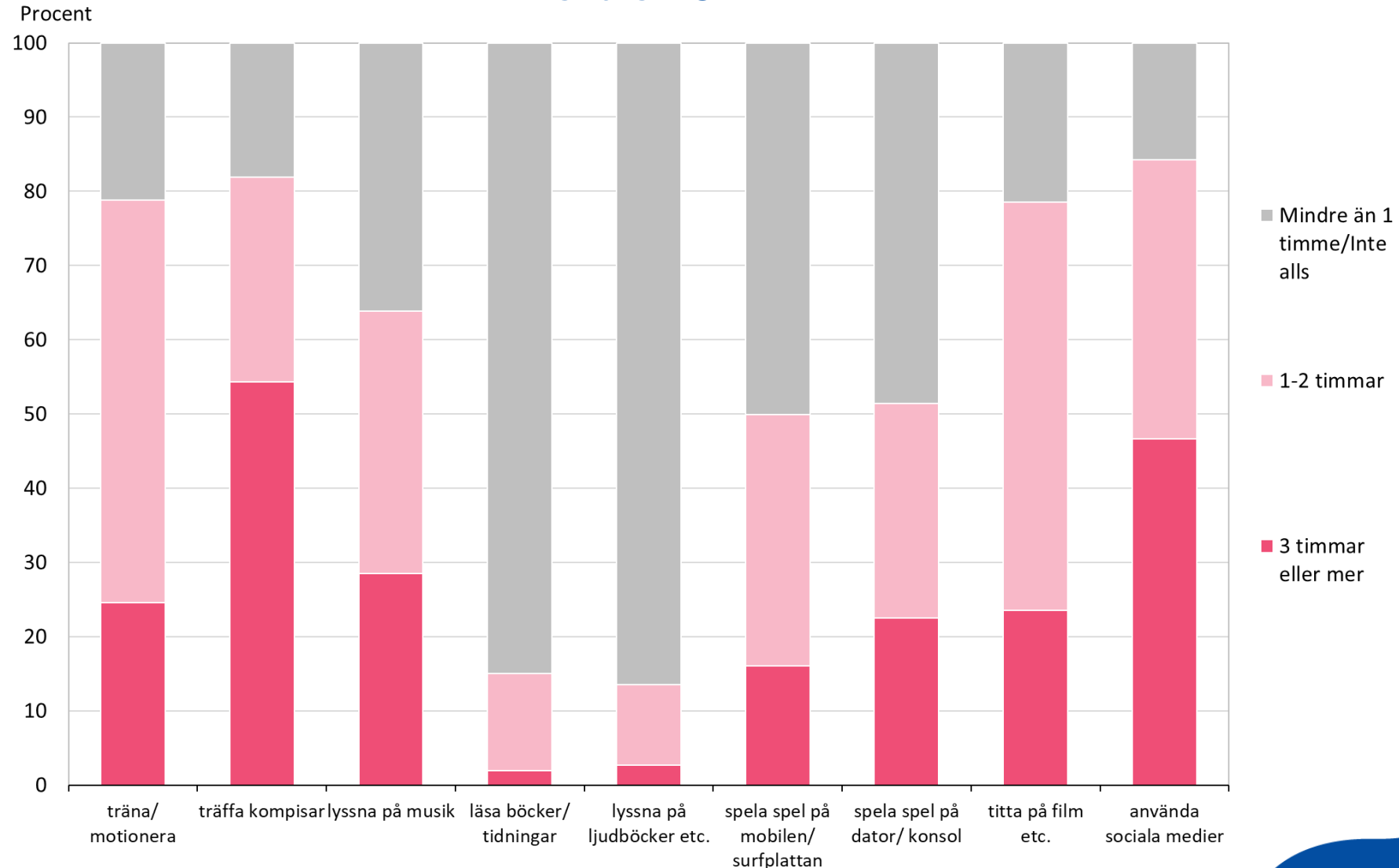
# Deltar du i någon organiserad fritidsaktivitet?

Årskurs 7-9



# En vanlig dag, ungefär hur länge brukar du på din fritid...

Årskurs 7-9

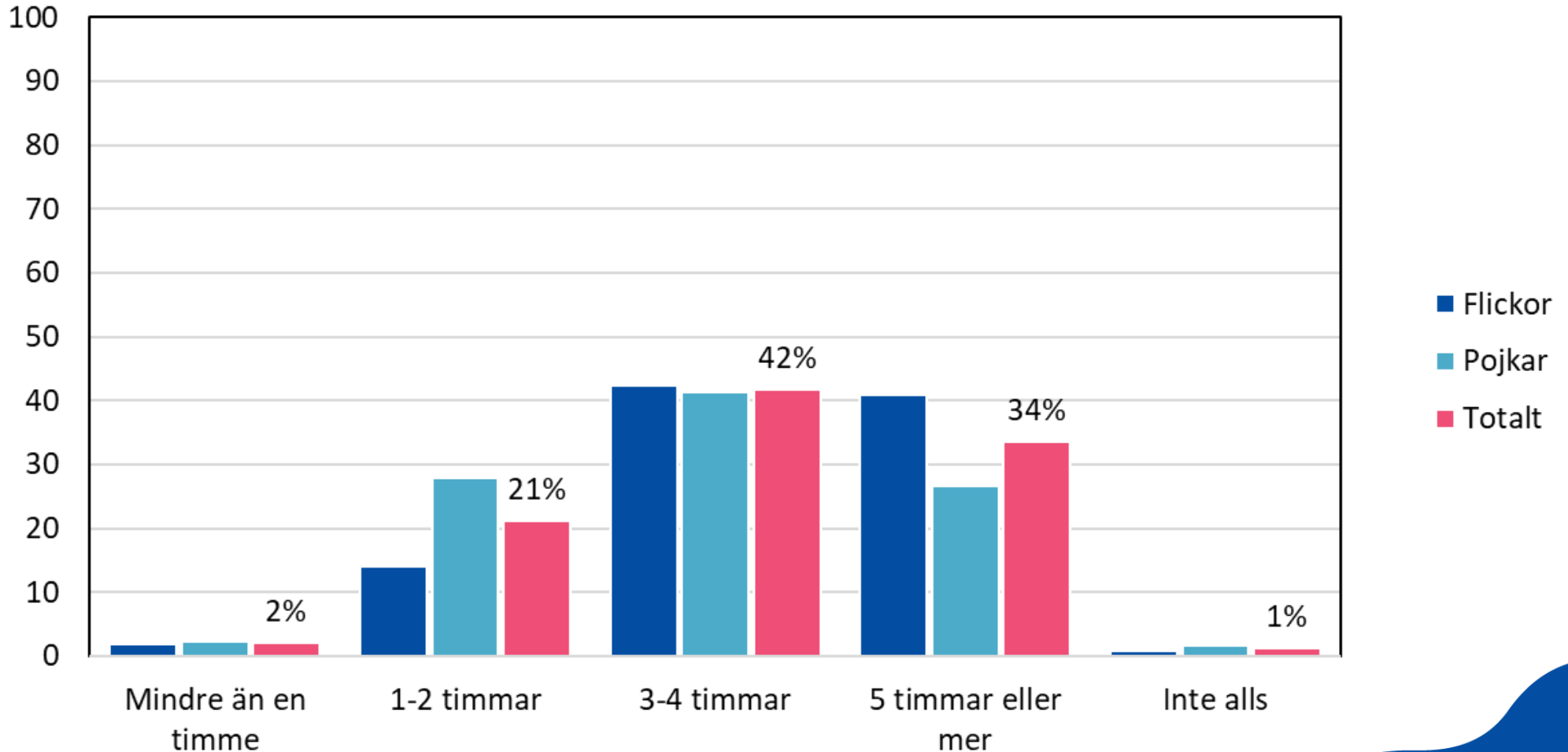




# En vanlig dag, ungefär hur mycket brukar du sammanlagt använda mobilen på din fritid?

Årskurs 7-9

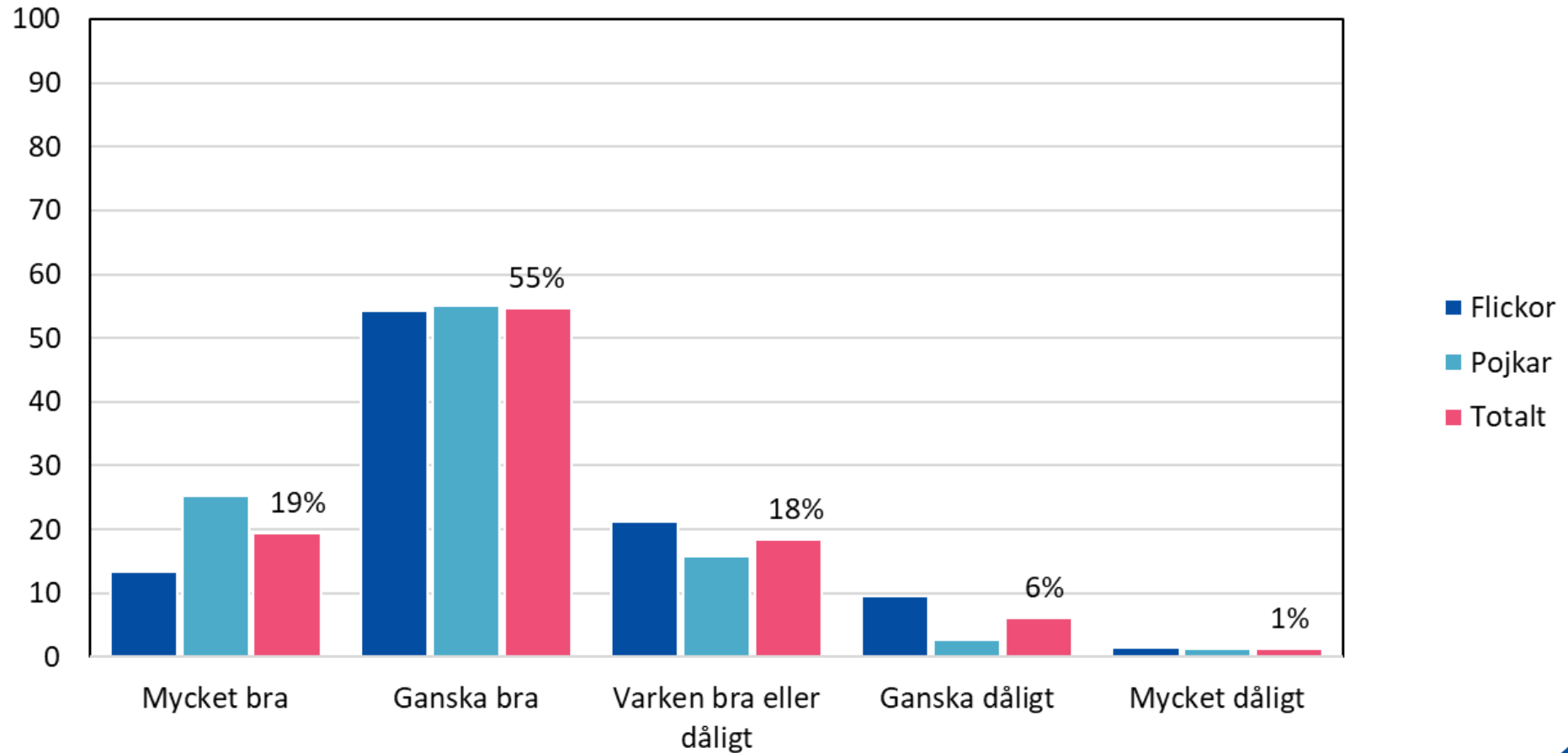
Procent



# Hur trivs du i skolan?

Årskurs 7-9

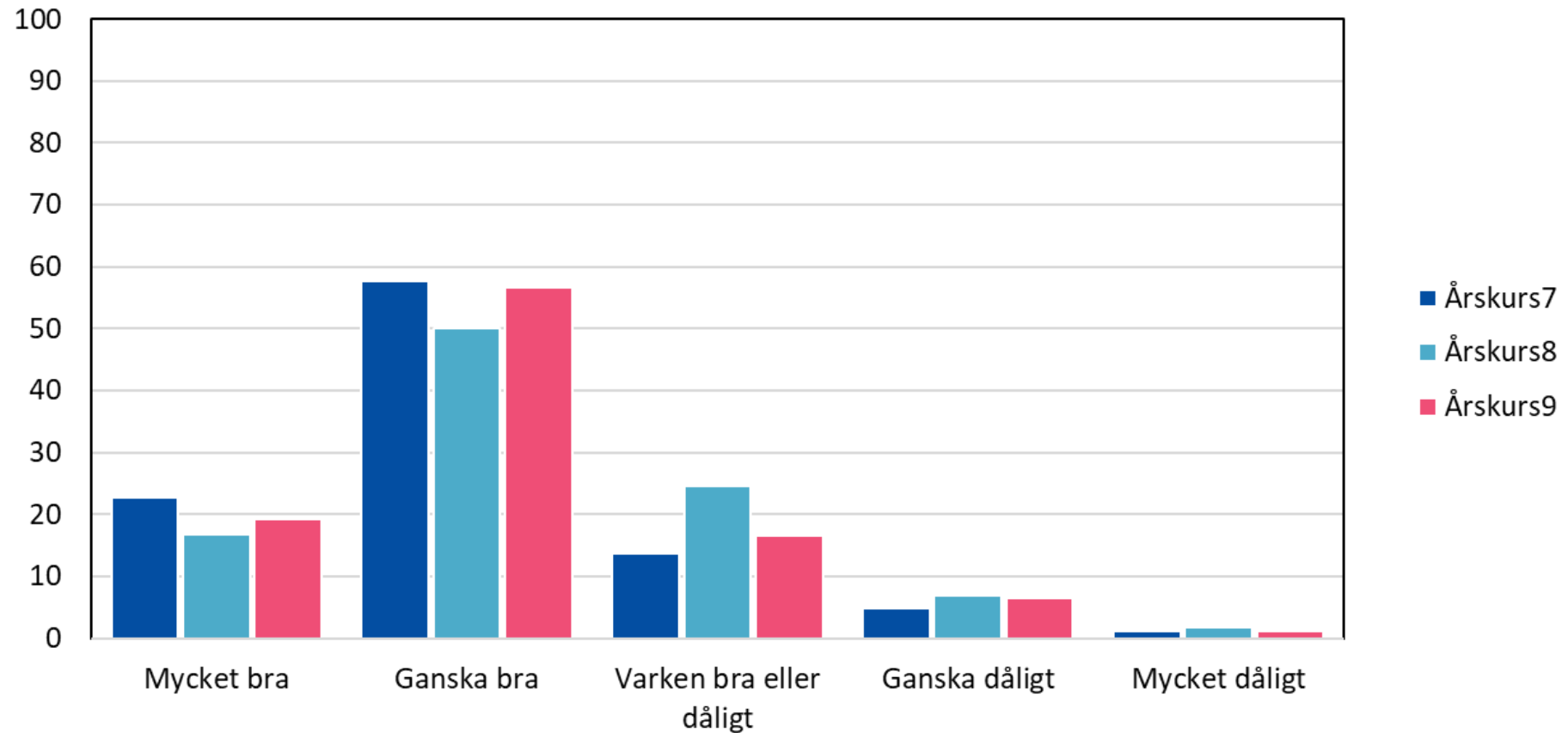
Procent



# Hur trivs du i skolan?

Årskurs 7-9

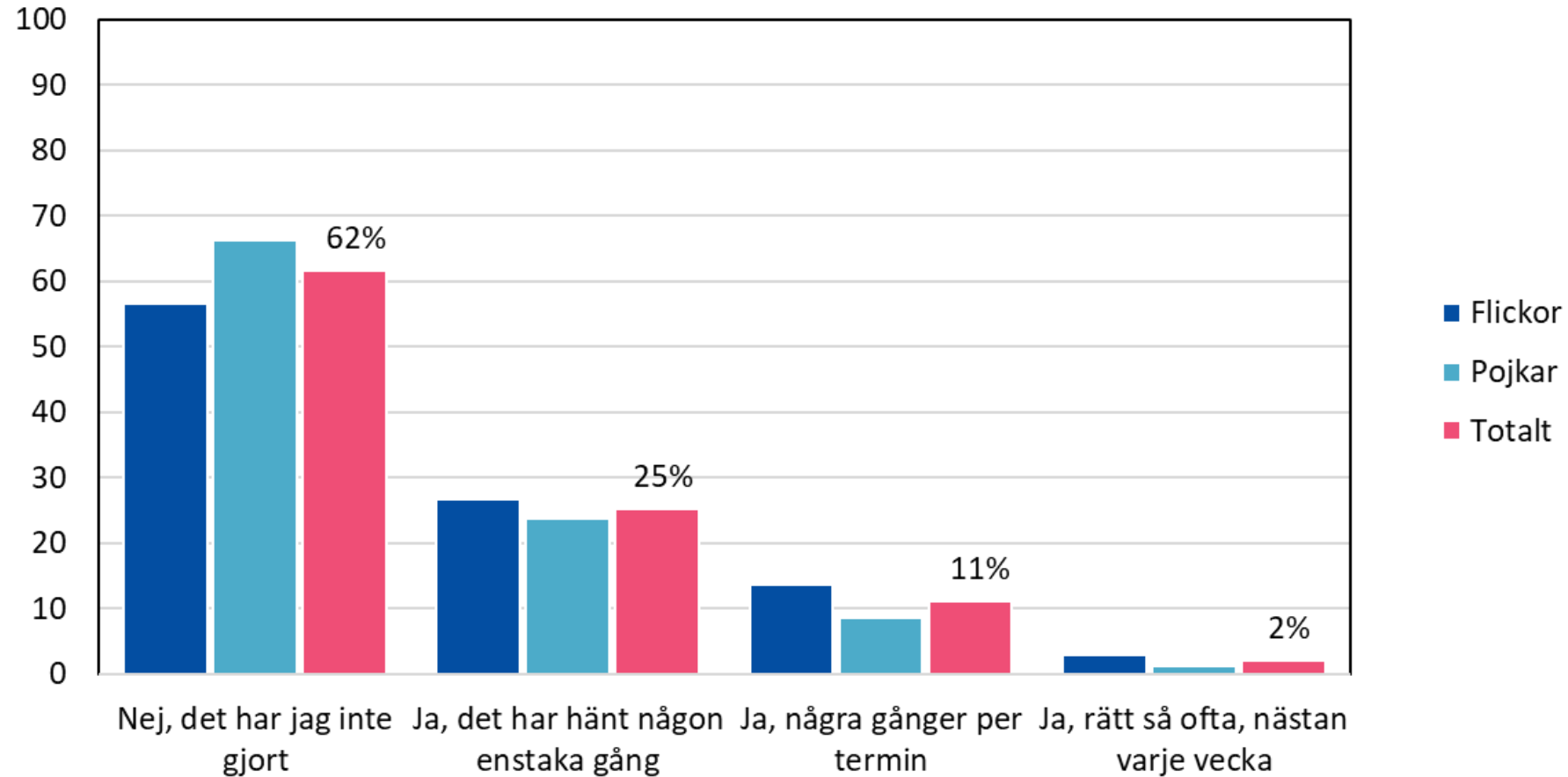
Procent



# Händer det att du skolkar?

Årskurs 7-9

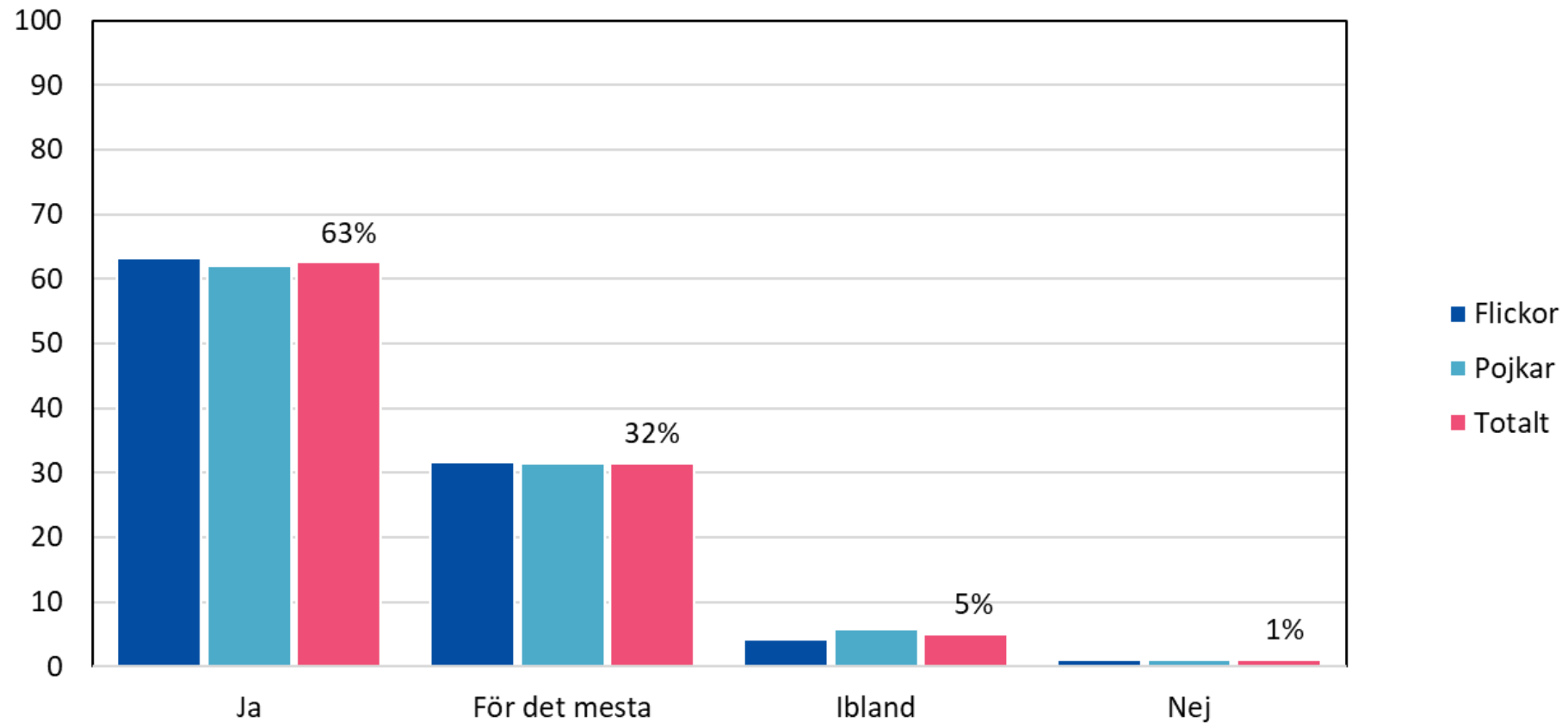
Procent



# Vet dina föräldrar var du är på kvällarna?

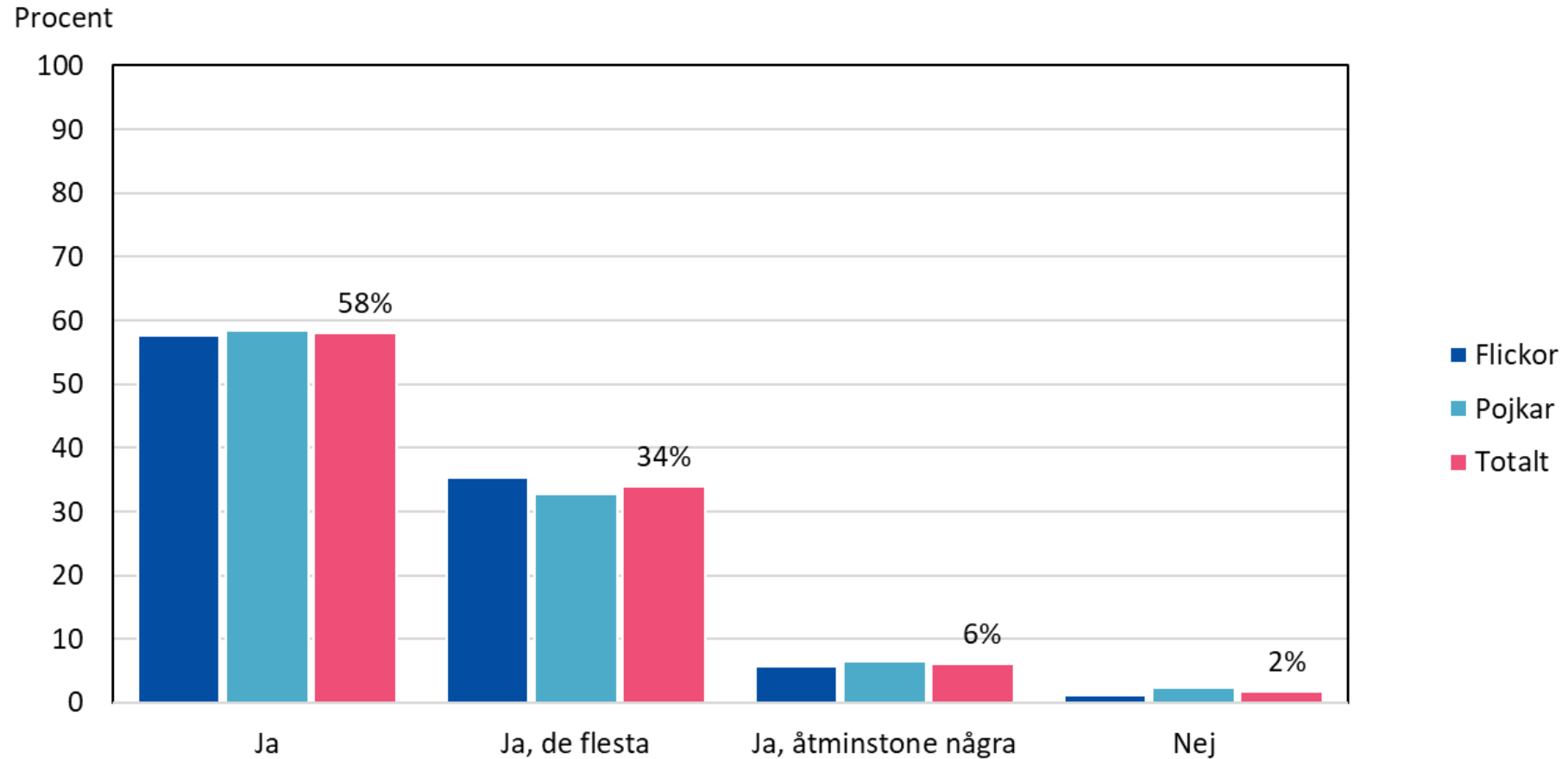
Årskurs 7-9

Procent



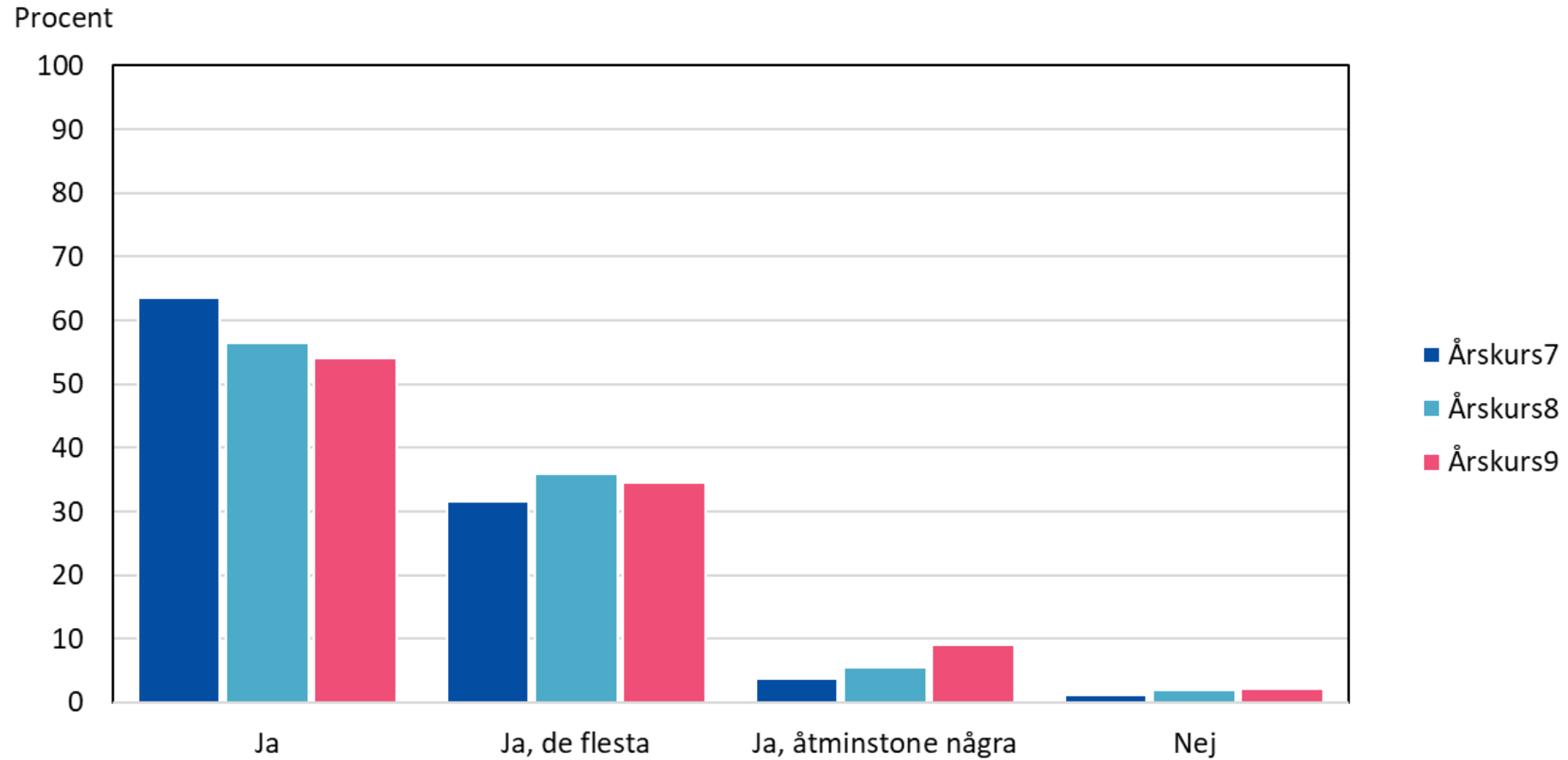
# Vet dina föräldrar vem du umgås med?

## Årskurs 7-9



# Vet dina föräldrar vem du umgås med?

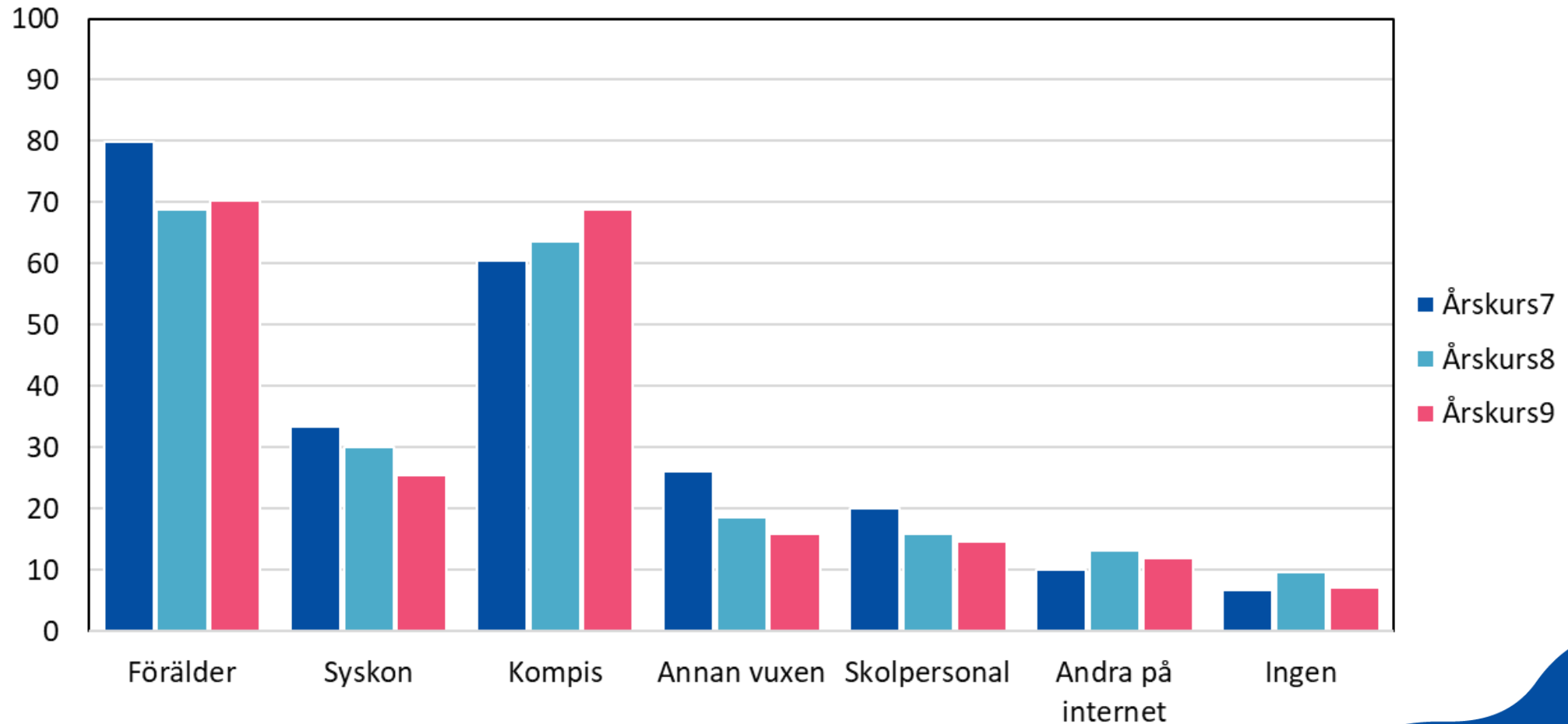
## Årskurs 7-9



# Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

Årskurs 7-9

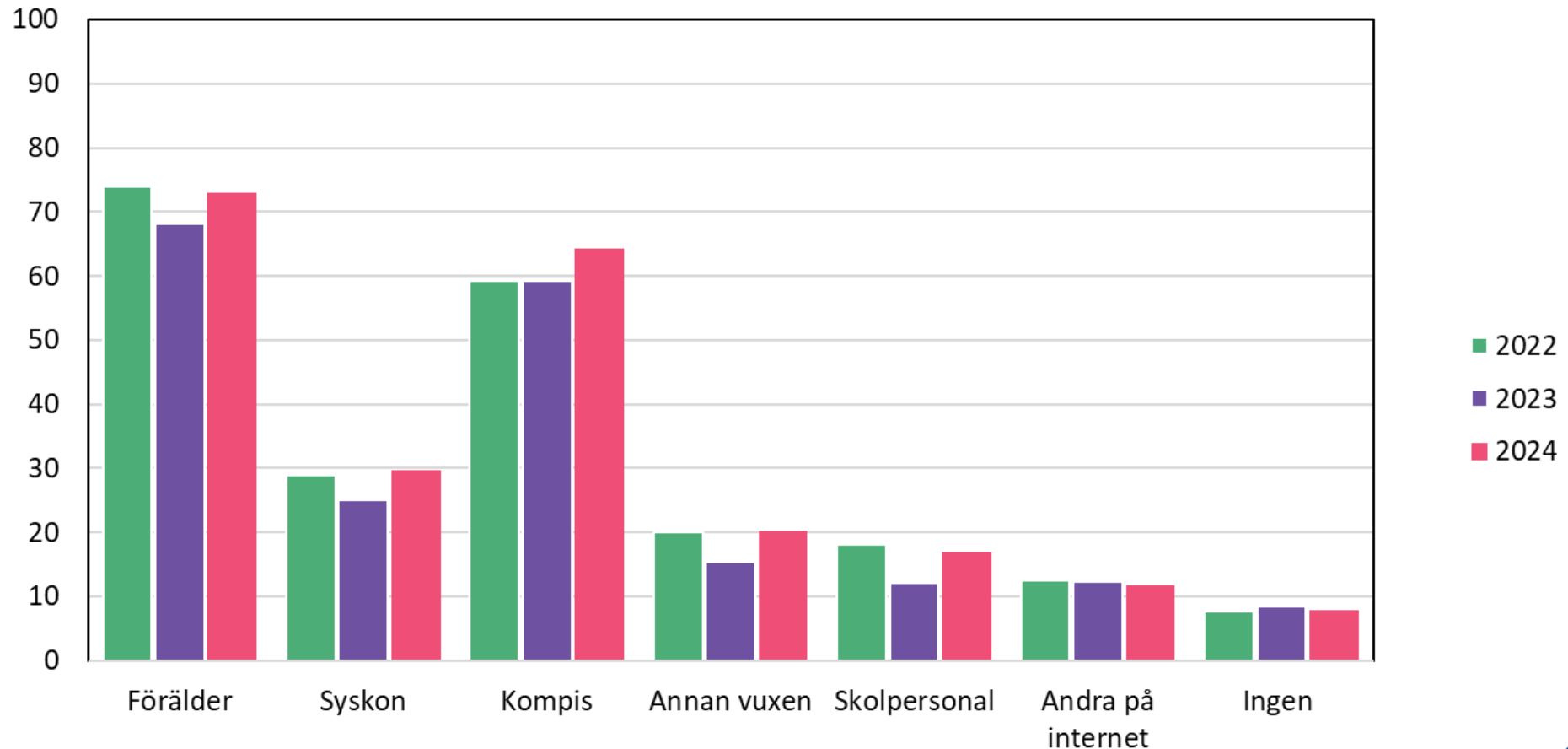
Procent





# Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

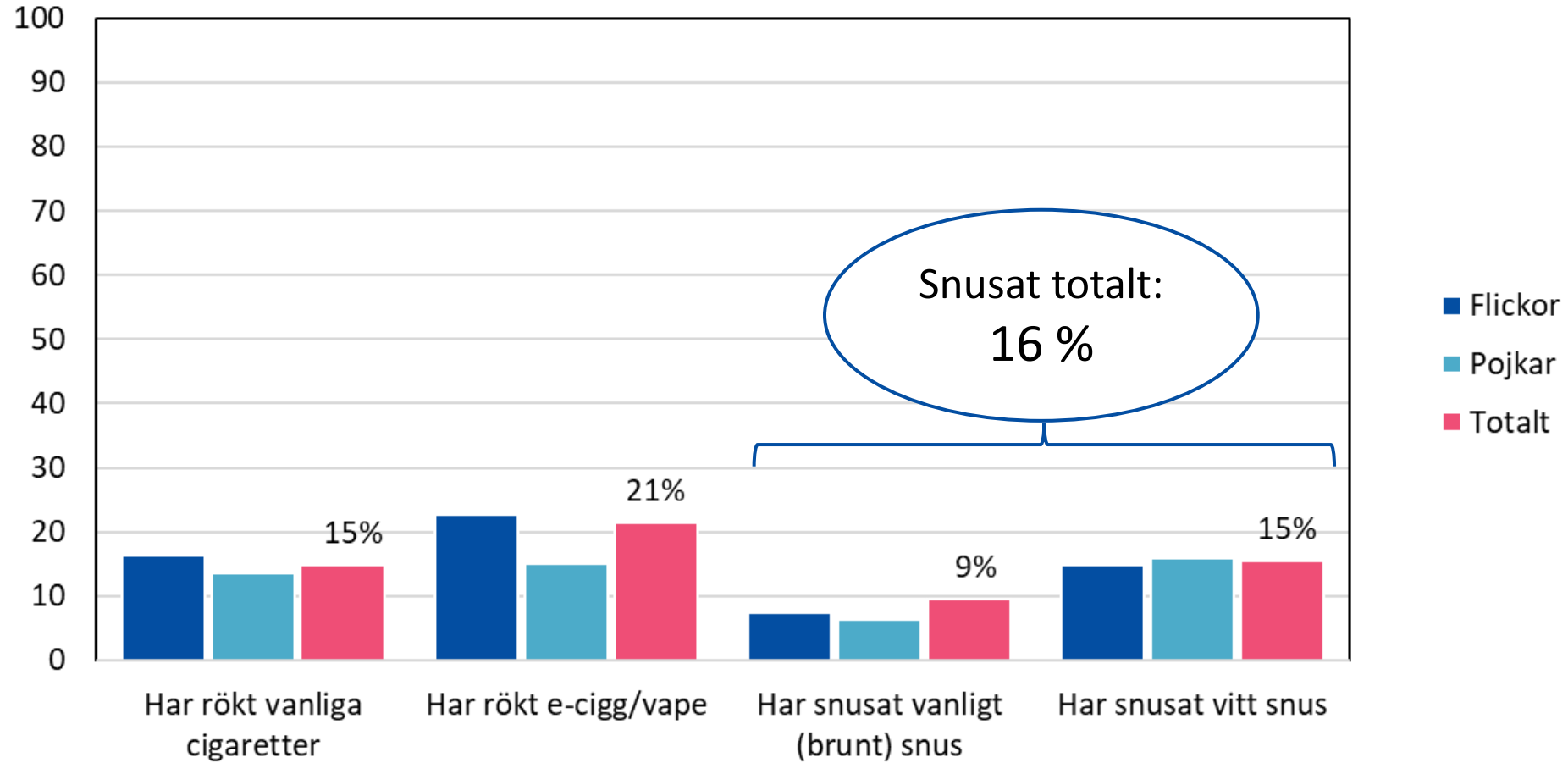
Årskurs 7-9



# Rökning och snus

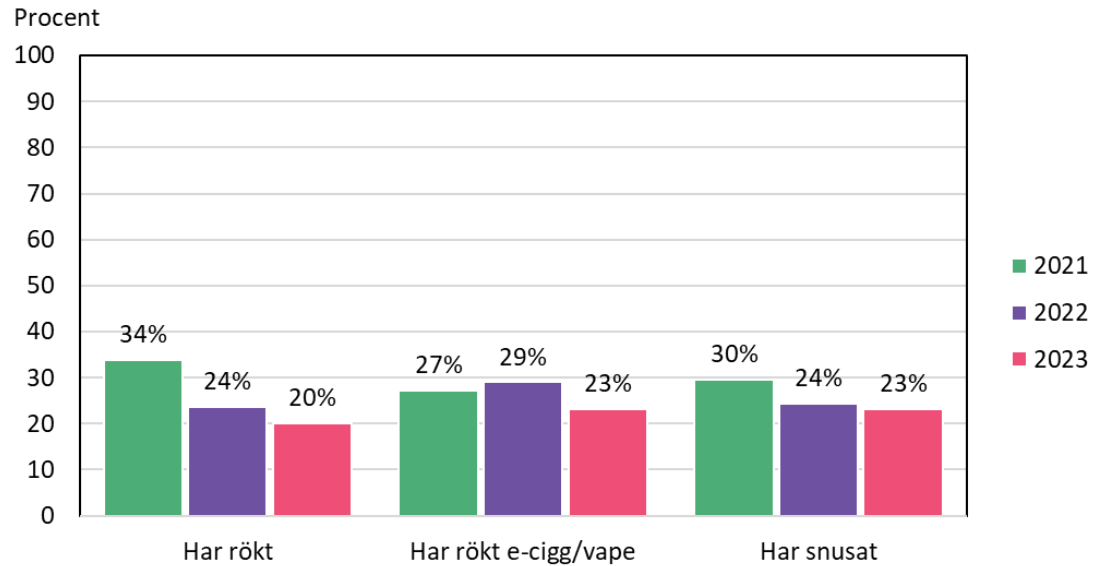
## Årskurs 7-9

Procent

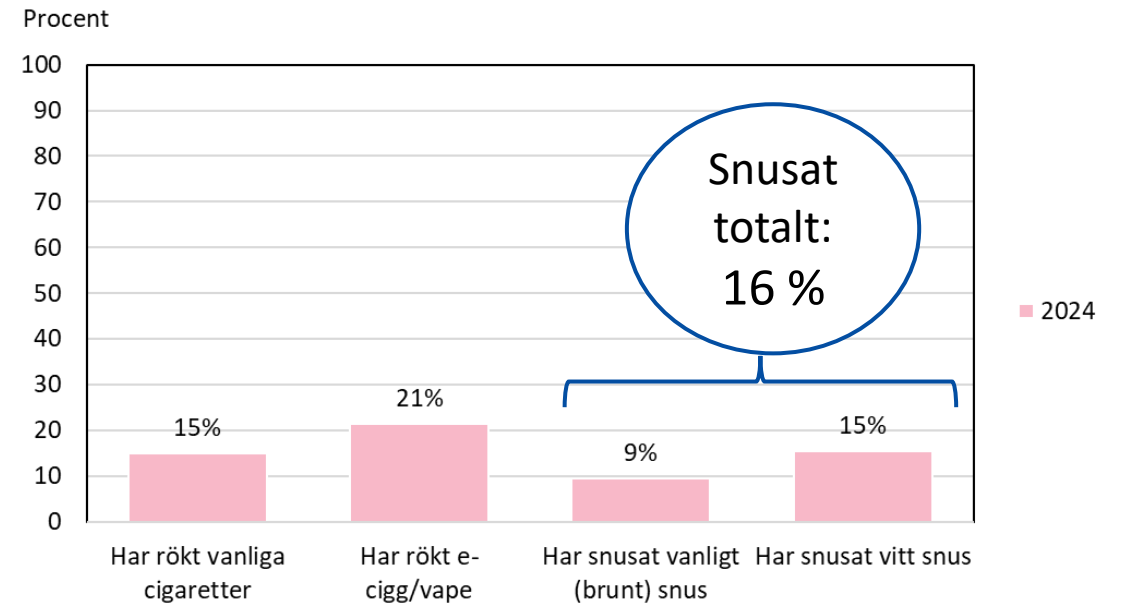


# Rökning och snus över tid

## Årskurs 7-9



Obs! Nya formuleringar/kategorier 2024:



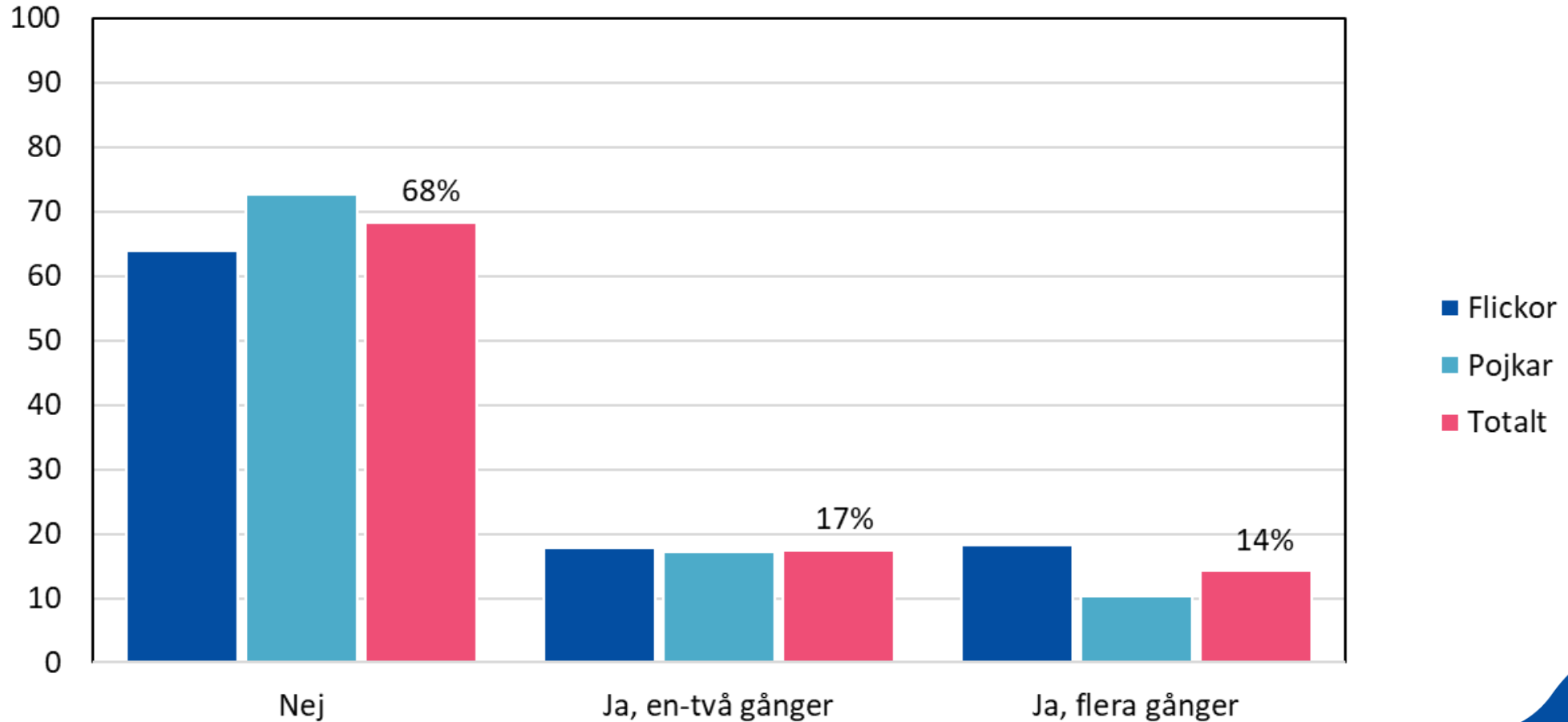
# Hur får du tag på cigaretter? Snus?

- De vanligaste sätten att få tag på cigaretter och/eller snus är **följande**:
  - **Får/ber av kompisar**
  - **Köper av andra**
  - **Får av annan person (18 år eller äldre)**
- Övriga mindre vanliga sätt:
  - Köper själv
  - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (med lov)
  - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (utan lov)
  - Köper via sociala medier

# Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

Årskurs 7-9

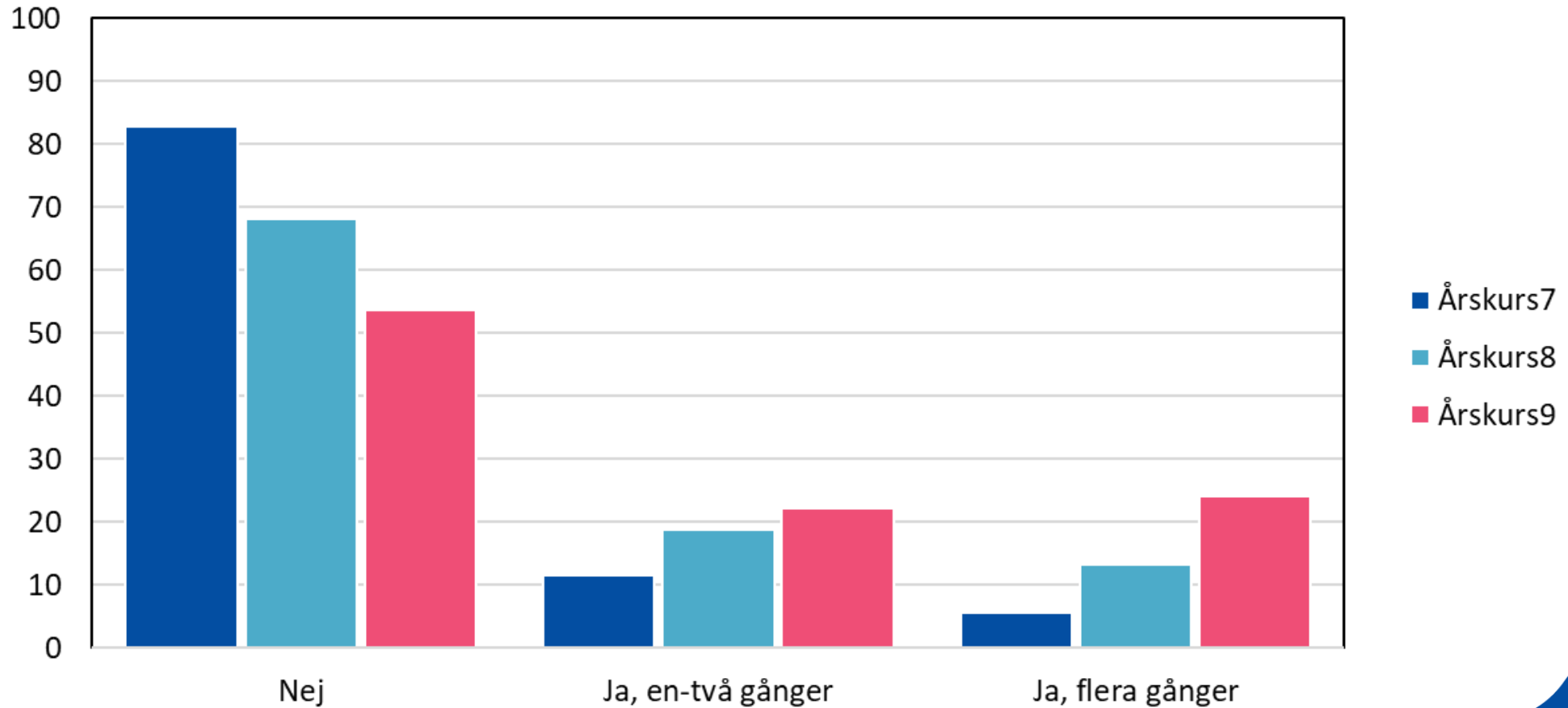
Procent



# Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

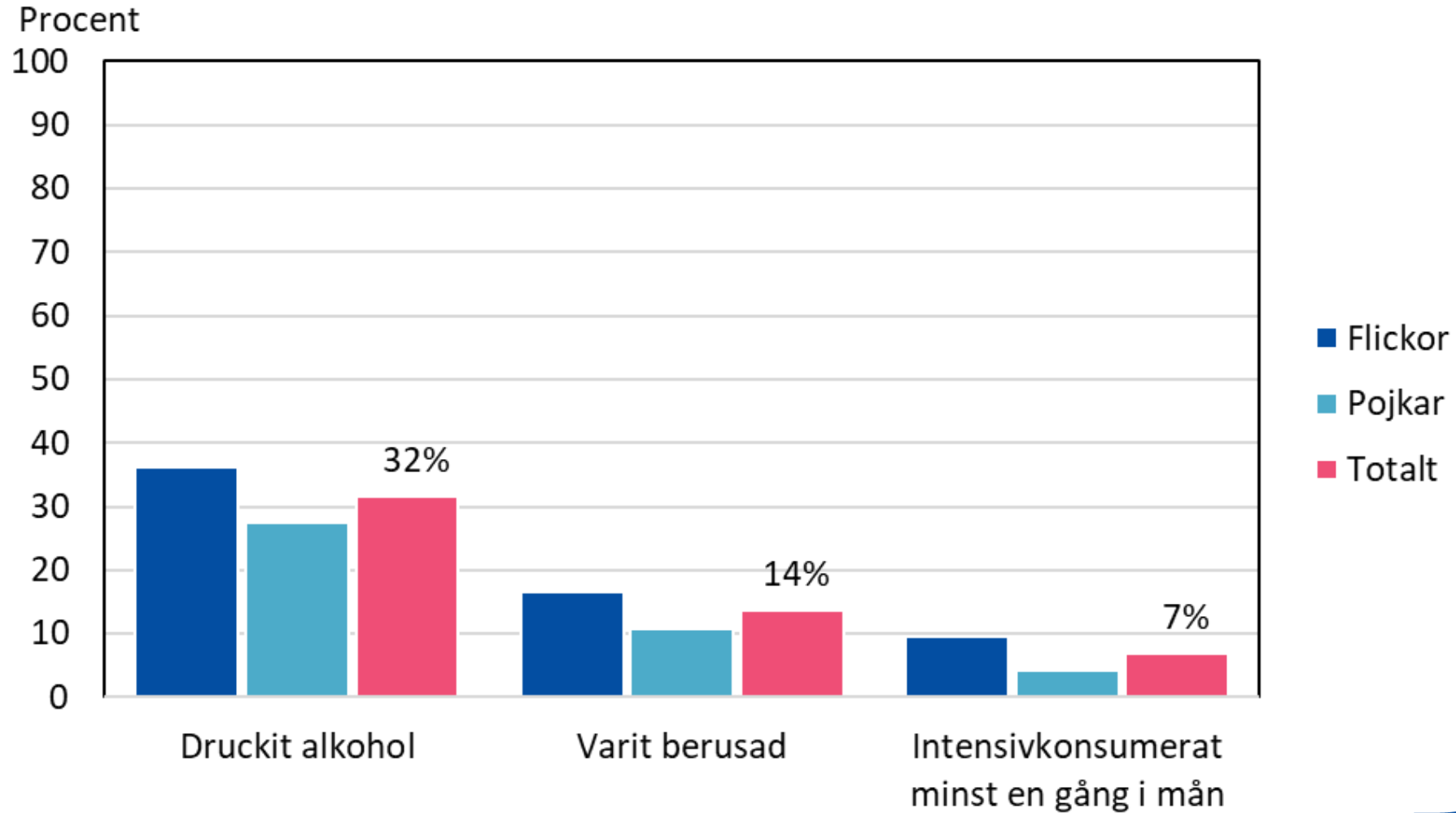
Årskurs 7-9

Procent



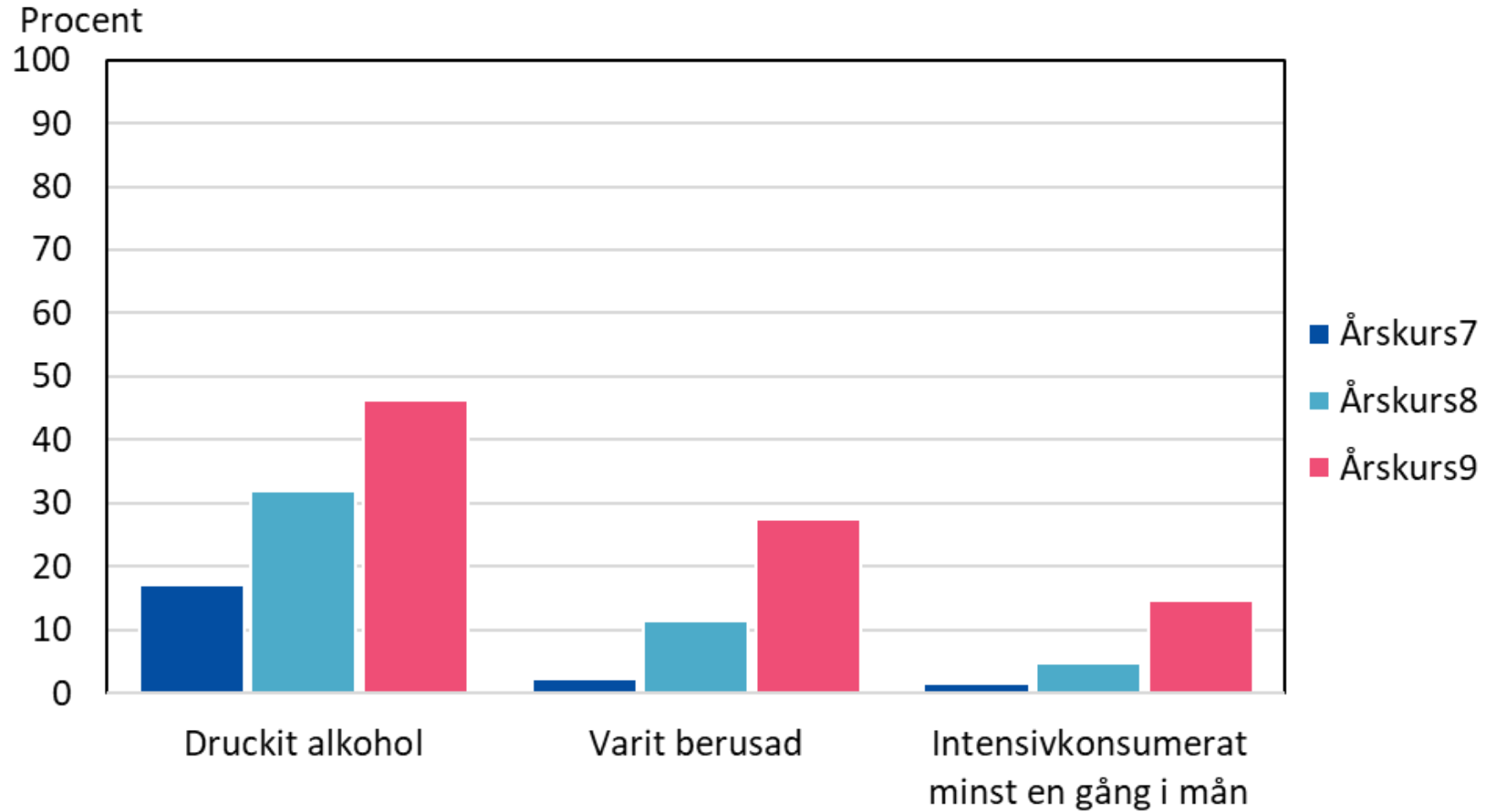
# Alkoholkonsumtion

## Årskurs 7-9



# Alkoholkonsumtion

## Årskurs 7-9

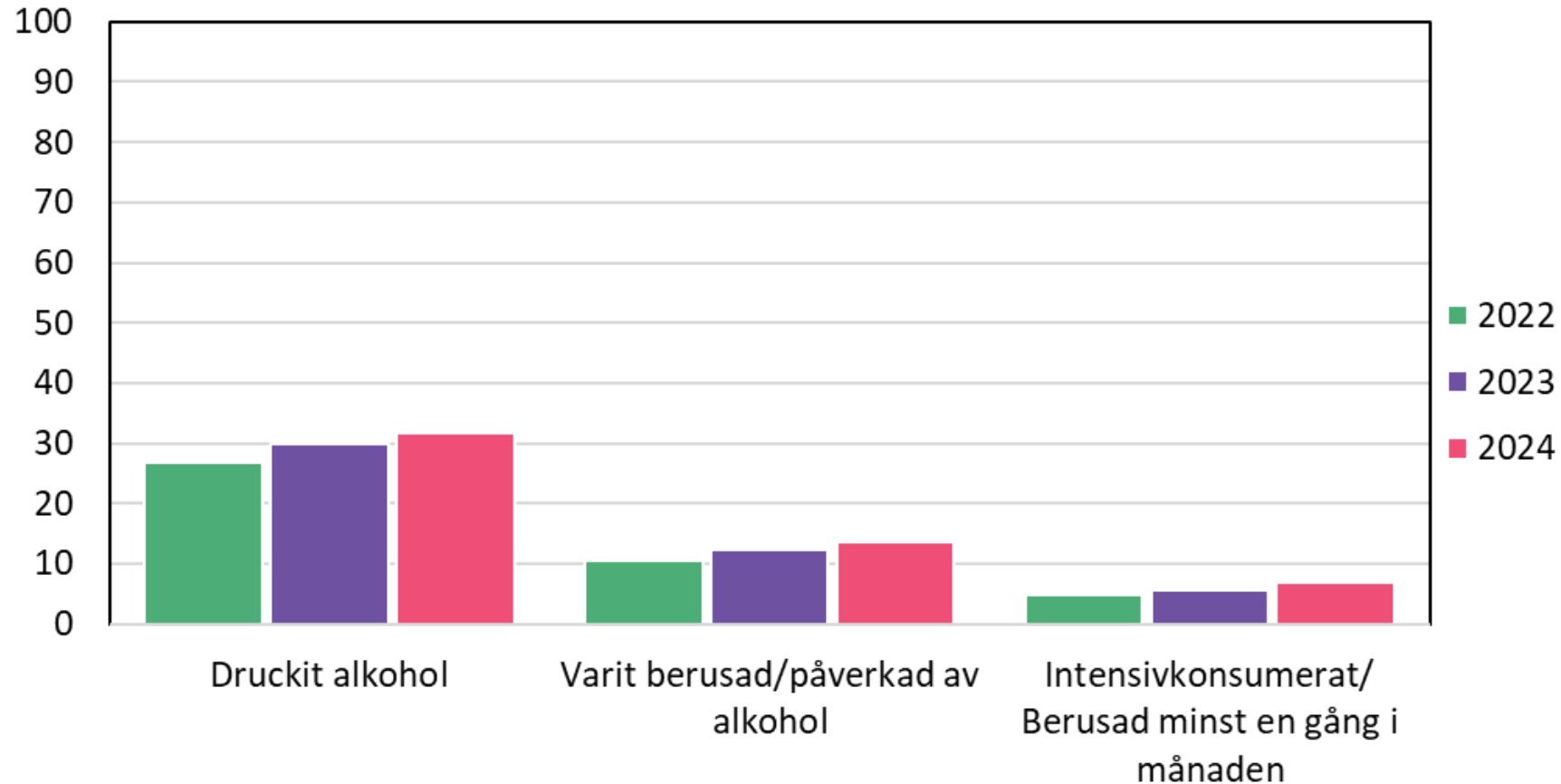




# Alkoholkonsumtion

## Årskurs 7-9

Procent

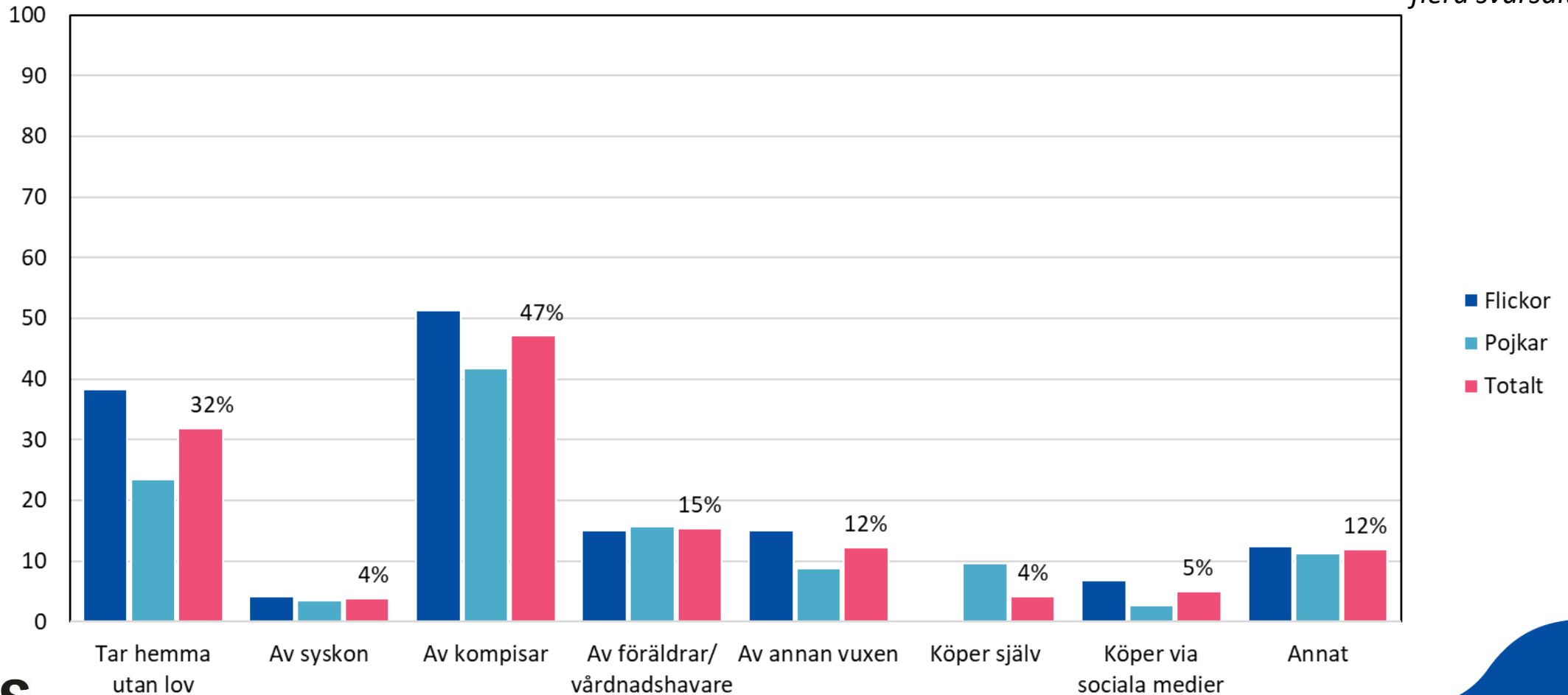


# Hur får du tag på alkohol?

## Årskurs 7-9

Procenten avser endast de elever som uppgett att de druckit alkohol. De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

Procent

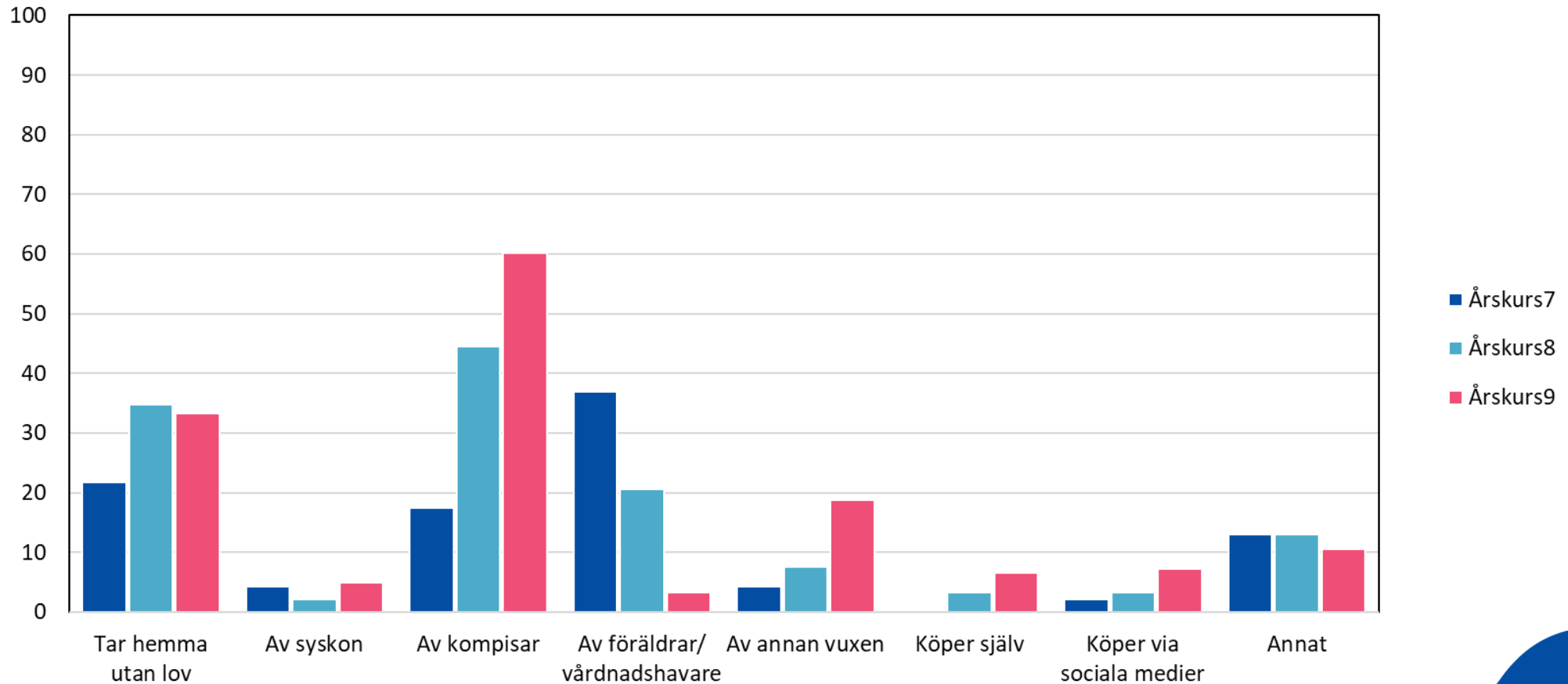


# Hur får du tag på alkohol?

## Årskurs 7-9

Procenten avser endast de elever som uppgett att de druckit alkohol. De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

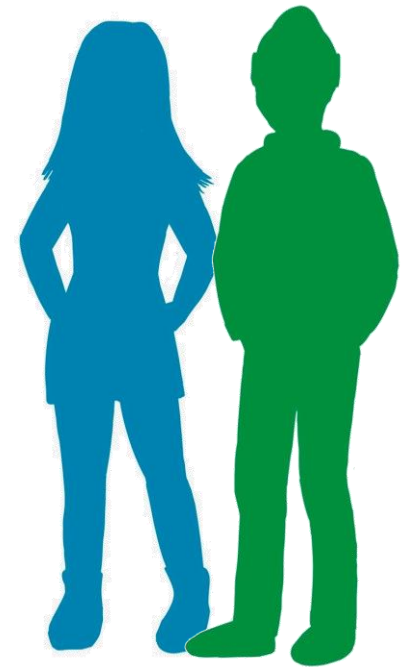
Procent



# Har du blandat alkohol och läkemedel för att bli berusad?

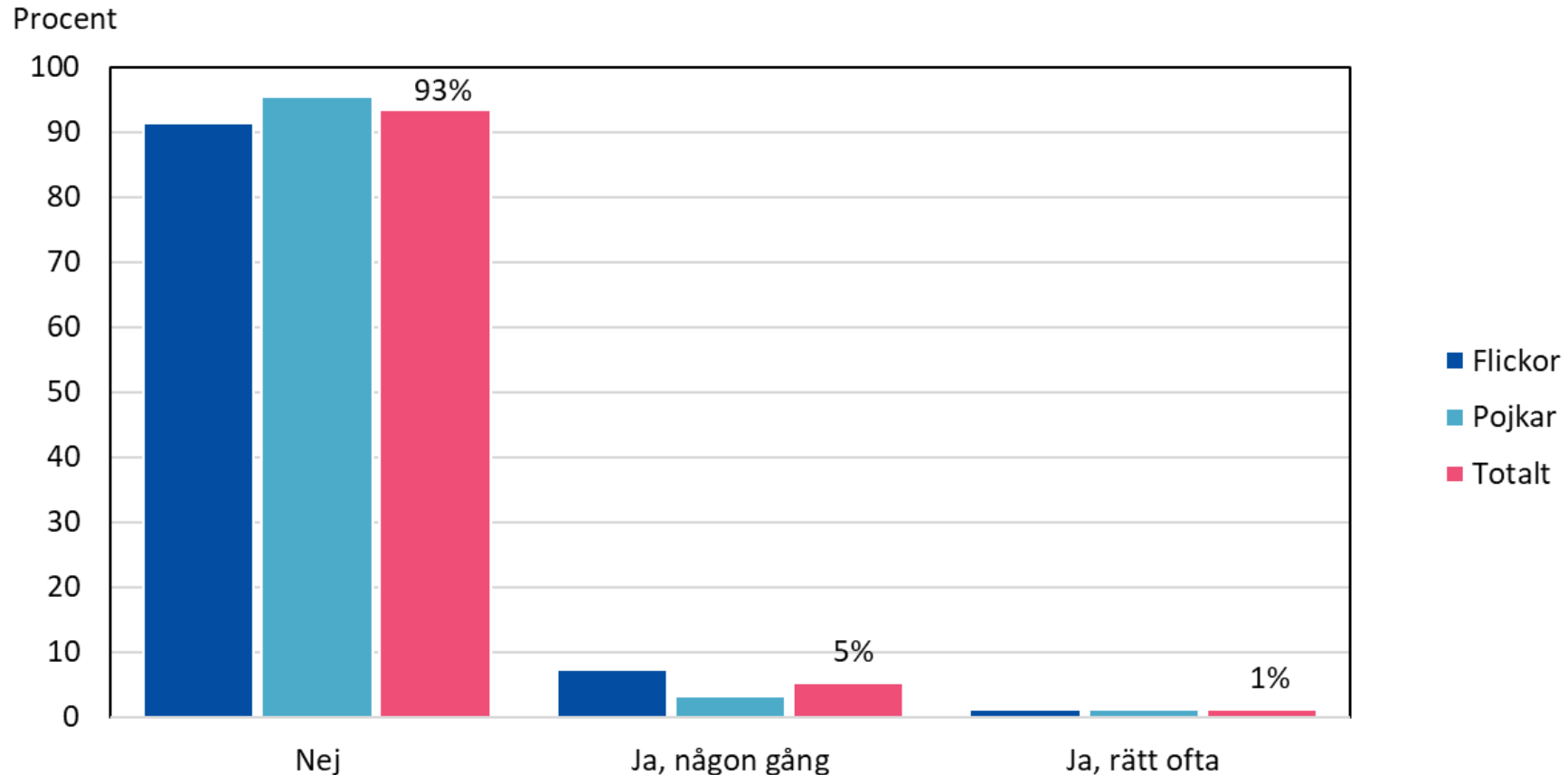
Årskurs 7-9

- 15 % av de flickor som **varit berusade**
- 13 % av de pojkar som **varit berusade**



# Har du använt någon receptbelagd medicin, som inte är utskriven till dig?

Årskurs 7-9



# Alkohol i trafiken

## Årskurs 7-9

- Har du kört moped/mopedbil/traktor eller bil berusad?
  - 6 % av de flickor som **varit berusade**
  - 16 % av de pojkar som **varit berusade**
  - 10 % av samtliga som **varit berusade**
- Har du någon gång åkt moped/mopedbil/traktor eller bil med berusad förare?
  - 6 % av samtliga flickor
  - 4 % av samtliga pojkar
  - 5 % samtliga totalt

# Varför har du åkt med berusad förare eller kört berusad?

Årskurs 7-9

När vi åkt från ett kalas där de drack. alla var lite berusade förutom jag som var minderårig  
- Flicka åk 8

För att vi behövde komma hem med båten efter rockoff  
- Flicka åk 7

Det var min kompis pappa vi skulle åka och handla när vi var på deras stuga  
- Flicka åk 8

Visste inte att han var det och måsta ta mig hem  
- Pojke åk 9

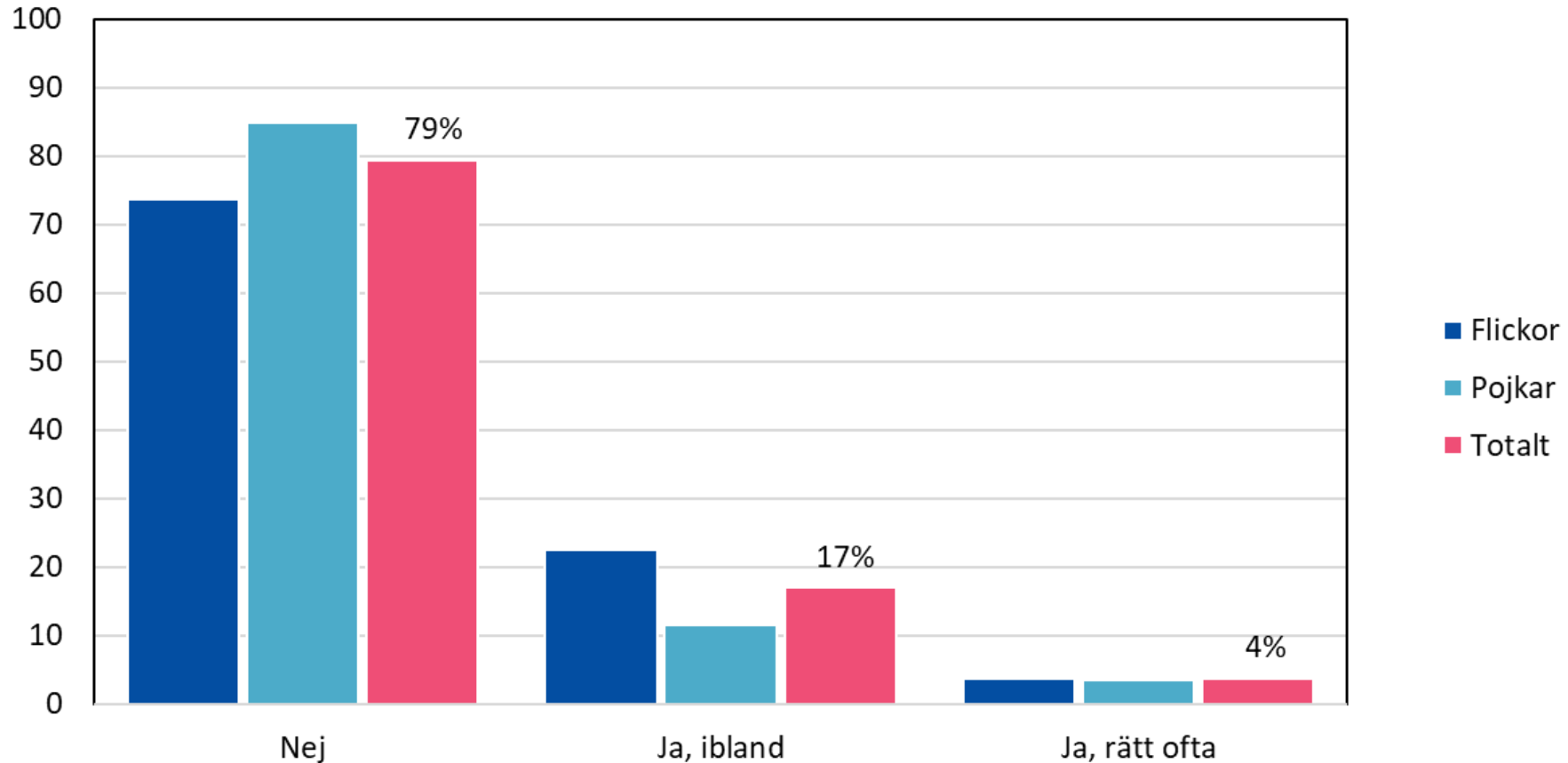
Min släkting som skulle skjutsa hem mej å köra runt lite på kvällen.  
- Flicka åk 8

Vi skulle inte åka så långt och jag tänkte inte att det var så stort problem  
- Pojke åk 8

# Oroar du dig för någon närståendes alkoholvanor?

Årskurs 7-9

Procent

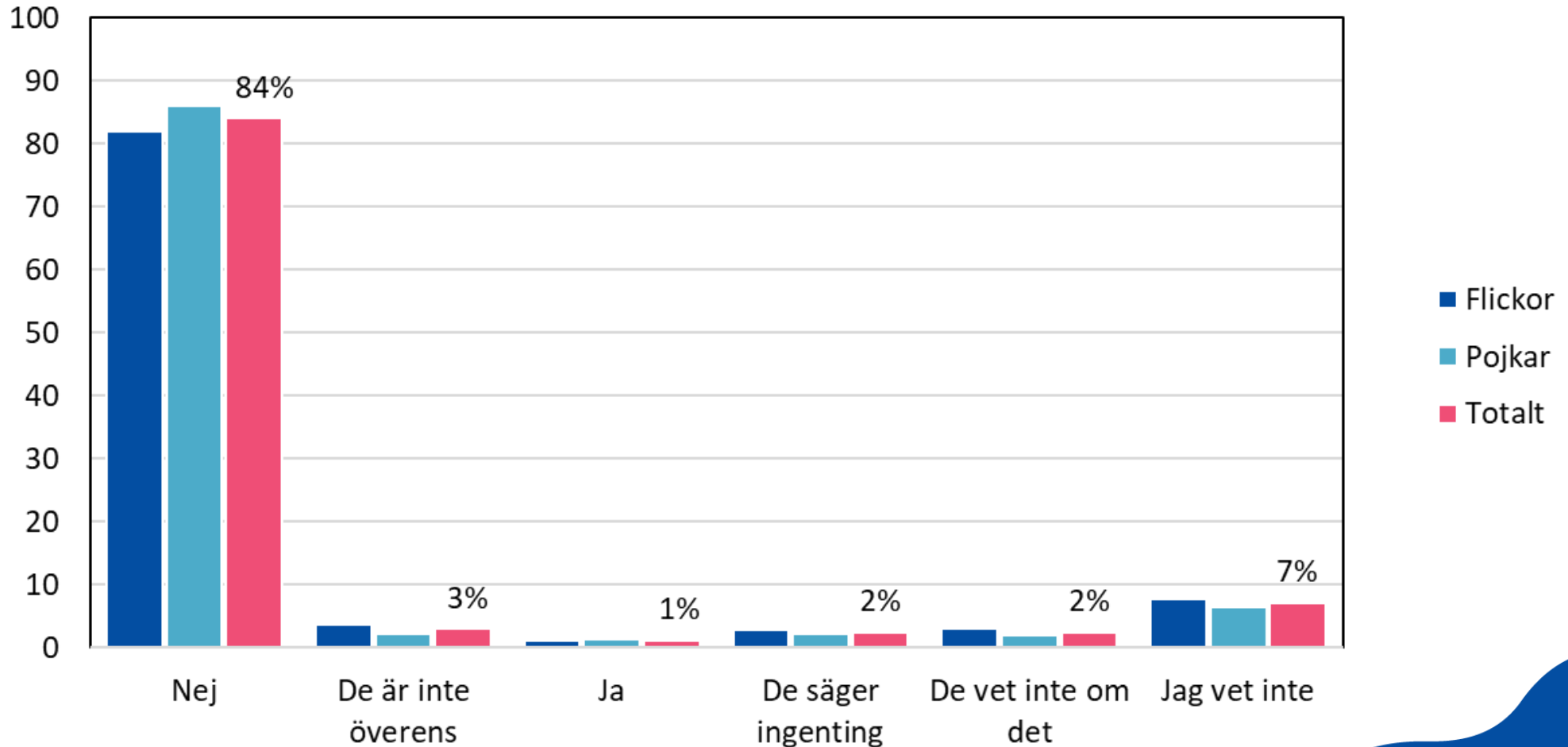




# Tillåter dina föräldrar att du dricker - om du skulle dricka alkohol?

Årskurs 7-9

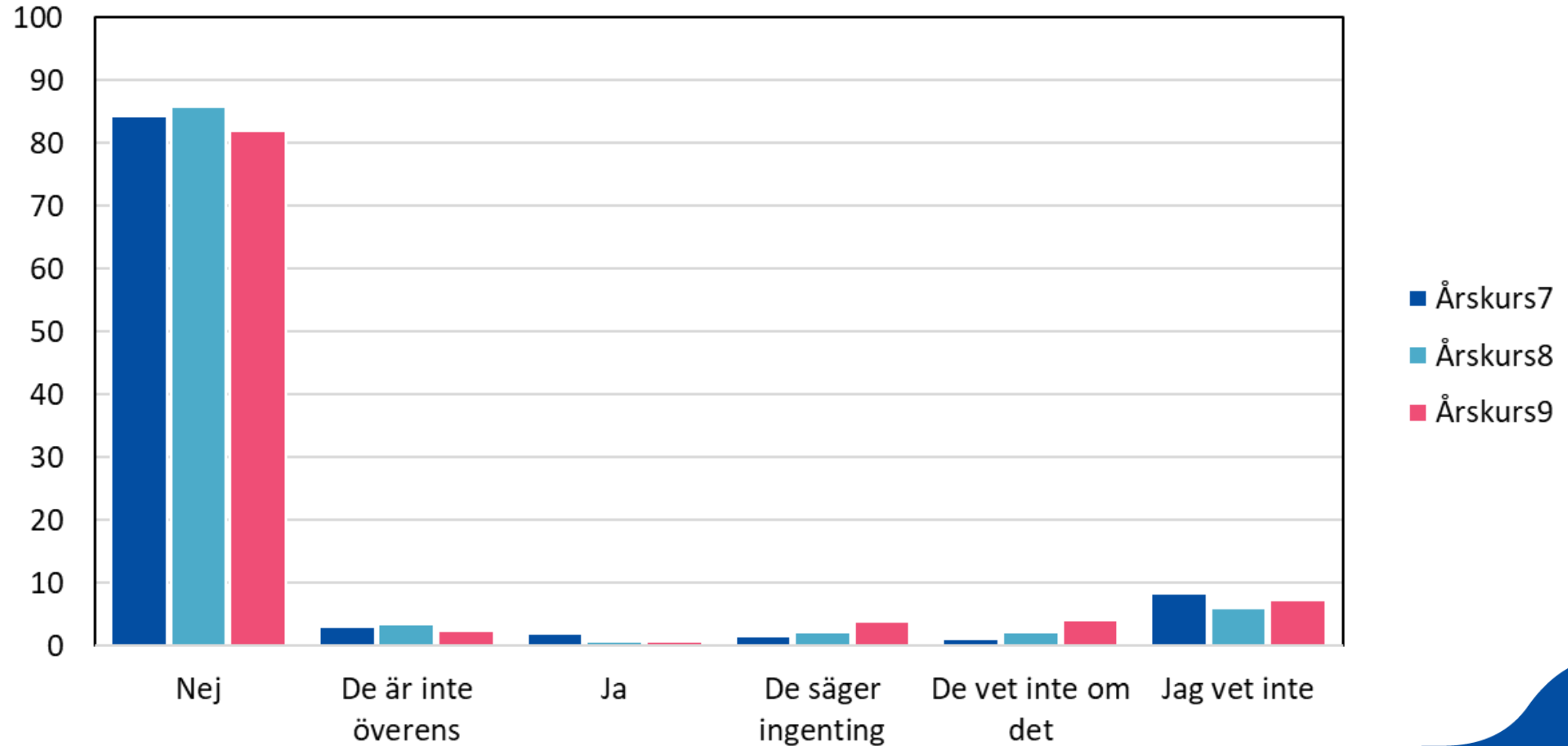
Procent



# Tillåter dina föräldrar att du dricker - om du skulle dricka alkohol?

Årskurs 7-9

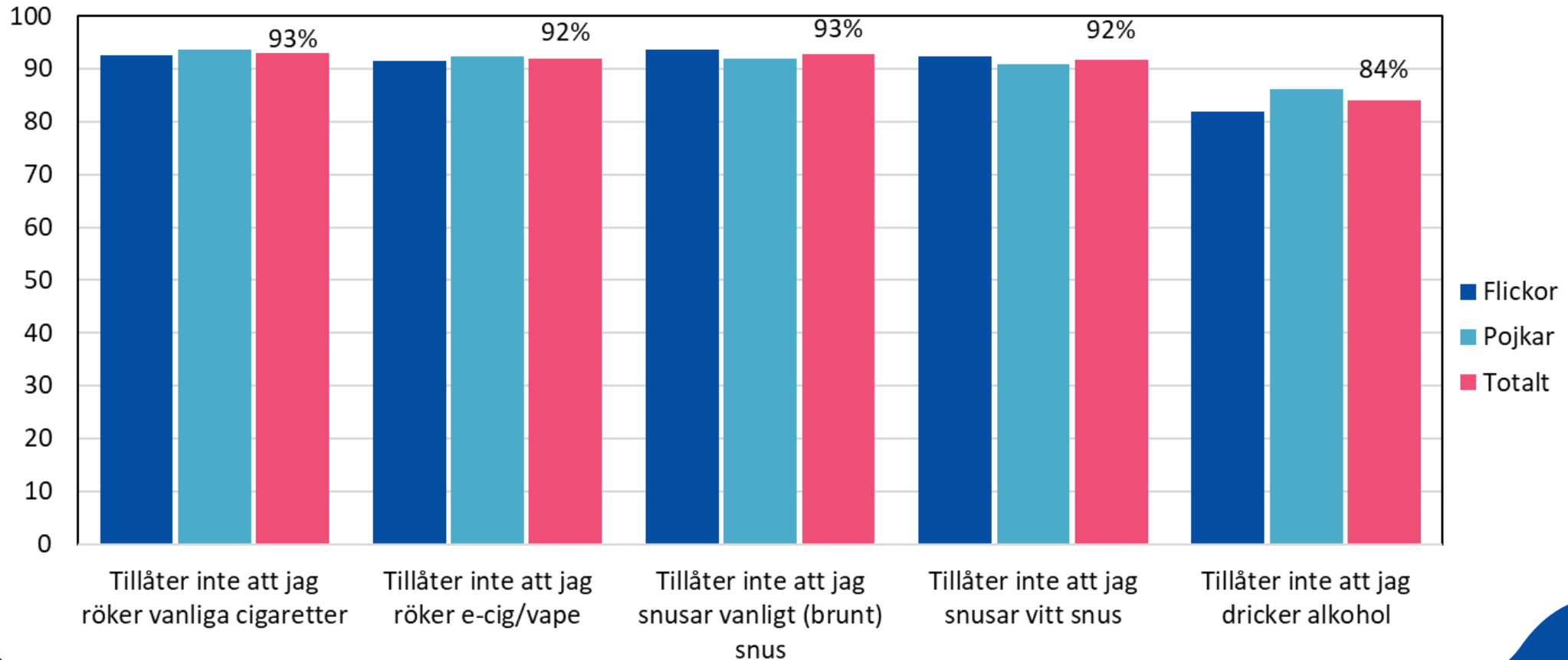
Procent



# Restriktivitet hos föräldrar

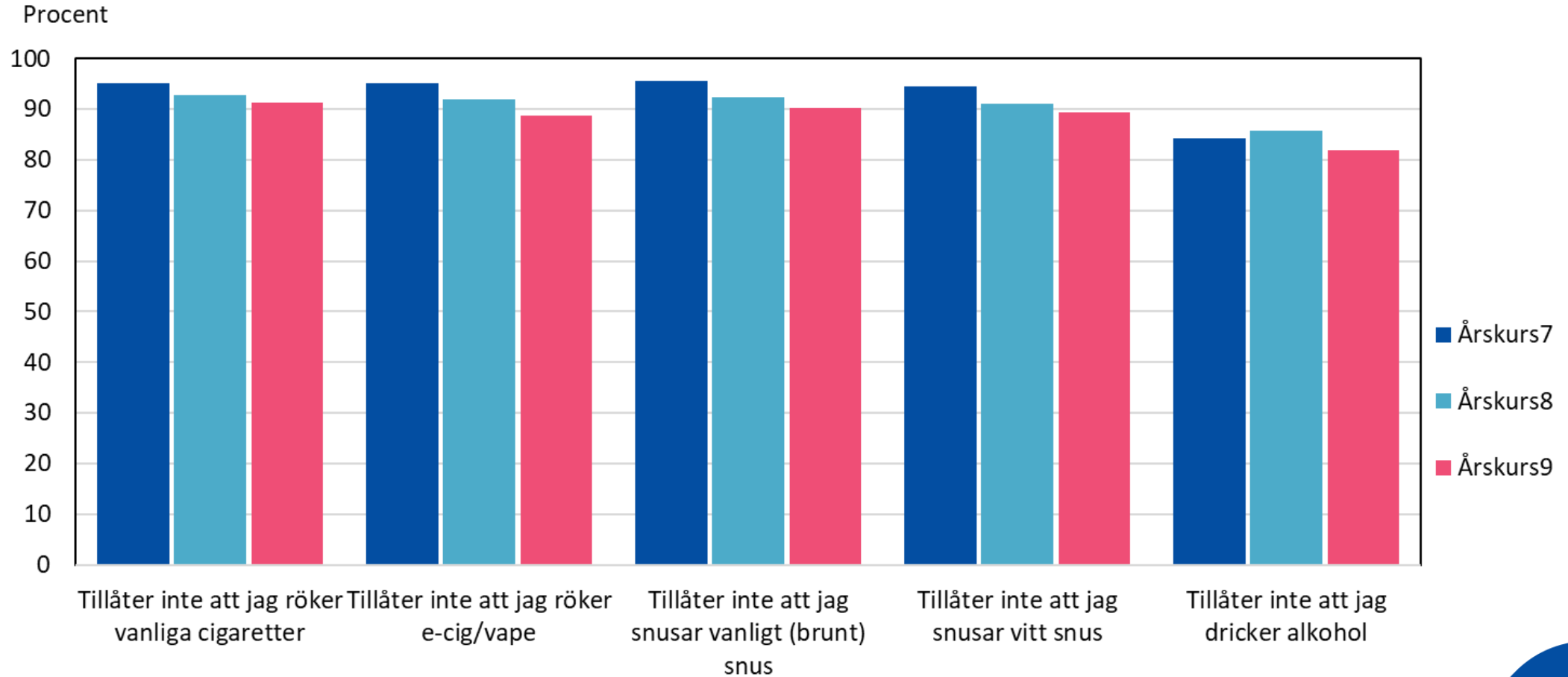
## Årskurs 7-9

Procent



# Restriktivitet hos föräldrar

## Årskurs 7-9



# Om spelar, ingår det pengar i spelandet?

Årskurs 7-9

Procent

100

90

80

70

60

50

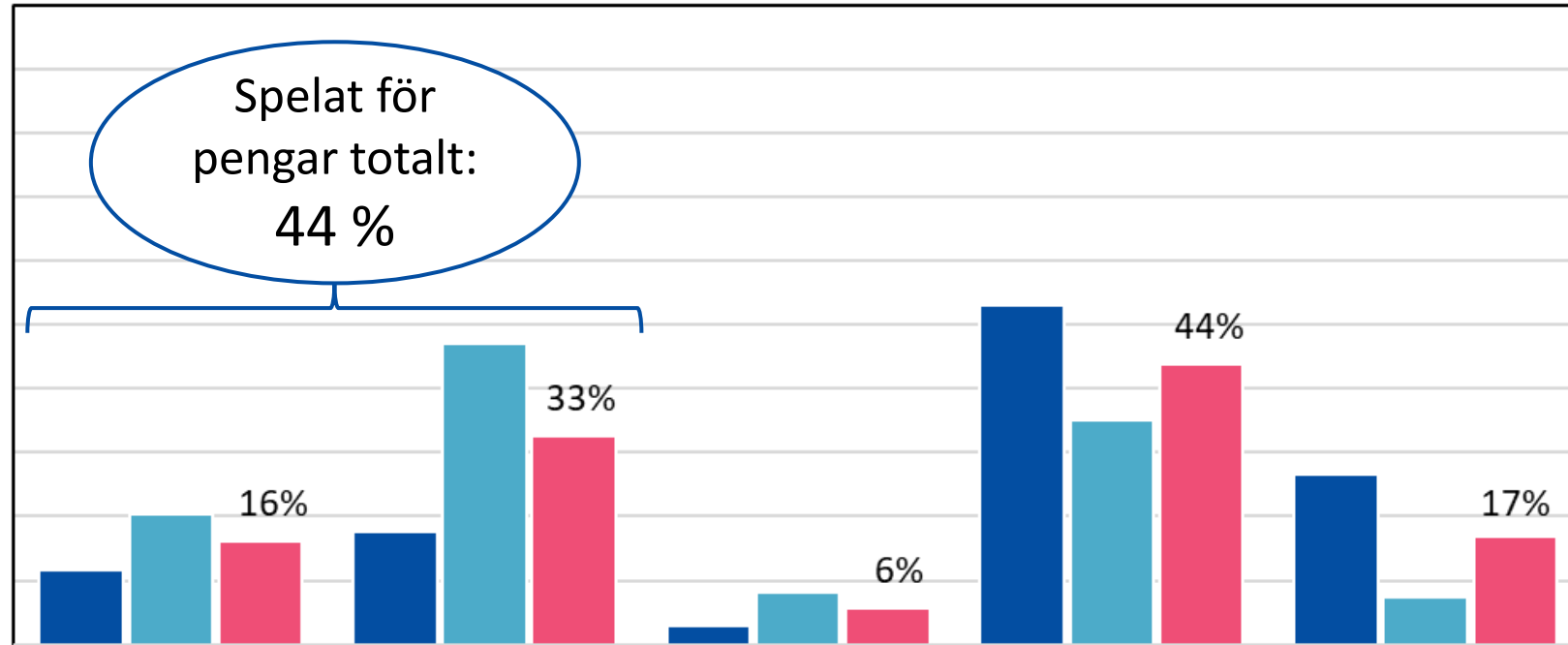
40

30

20

10

0



Spelat för  
pengar totalt:  
44 %

■ Flickor  
■ Pojkar  
■ Totalt

Ja

Ja, köpt  
skins/lootlådor för  
riktiga pengar

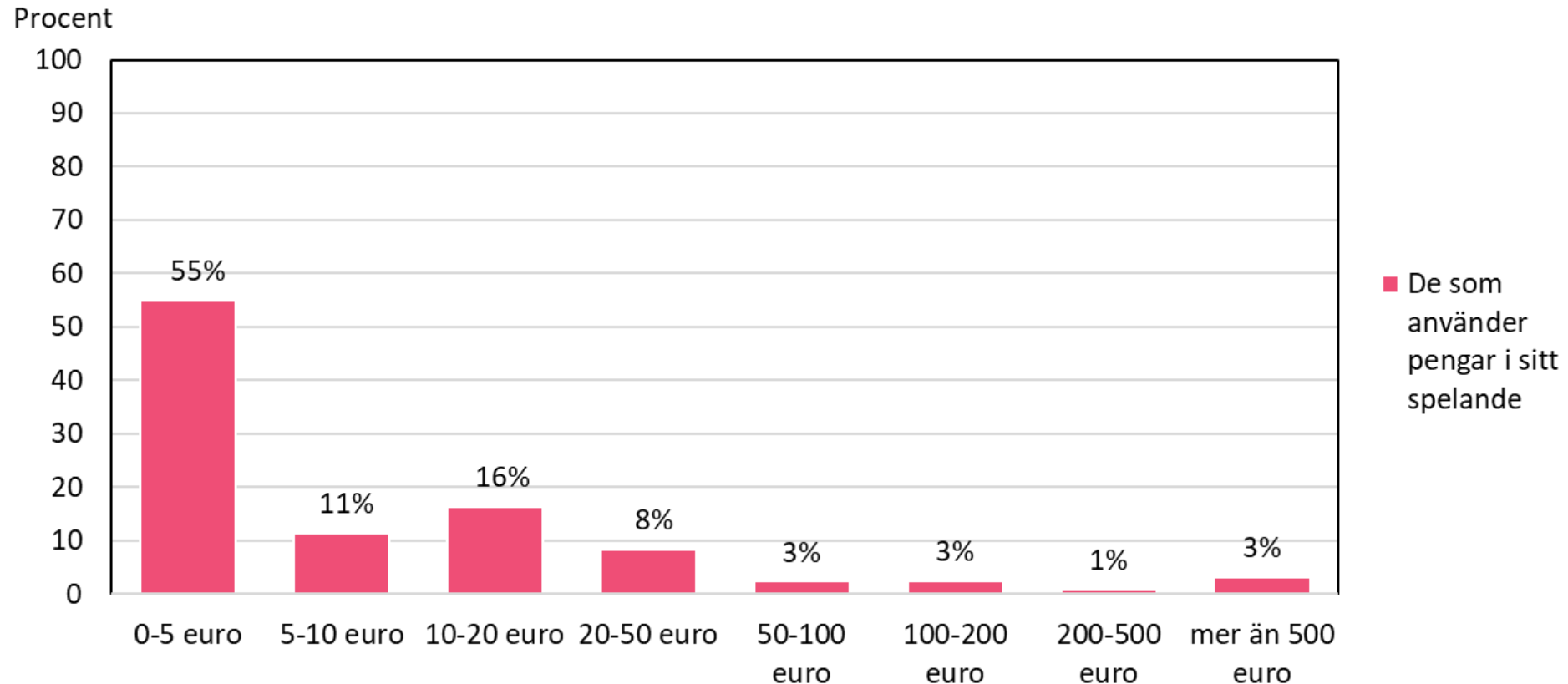
Nej, men har sett  
kasinostreaming  
eller liknande

Nej

Jag spelar inte alls

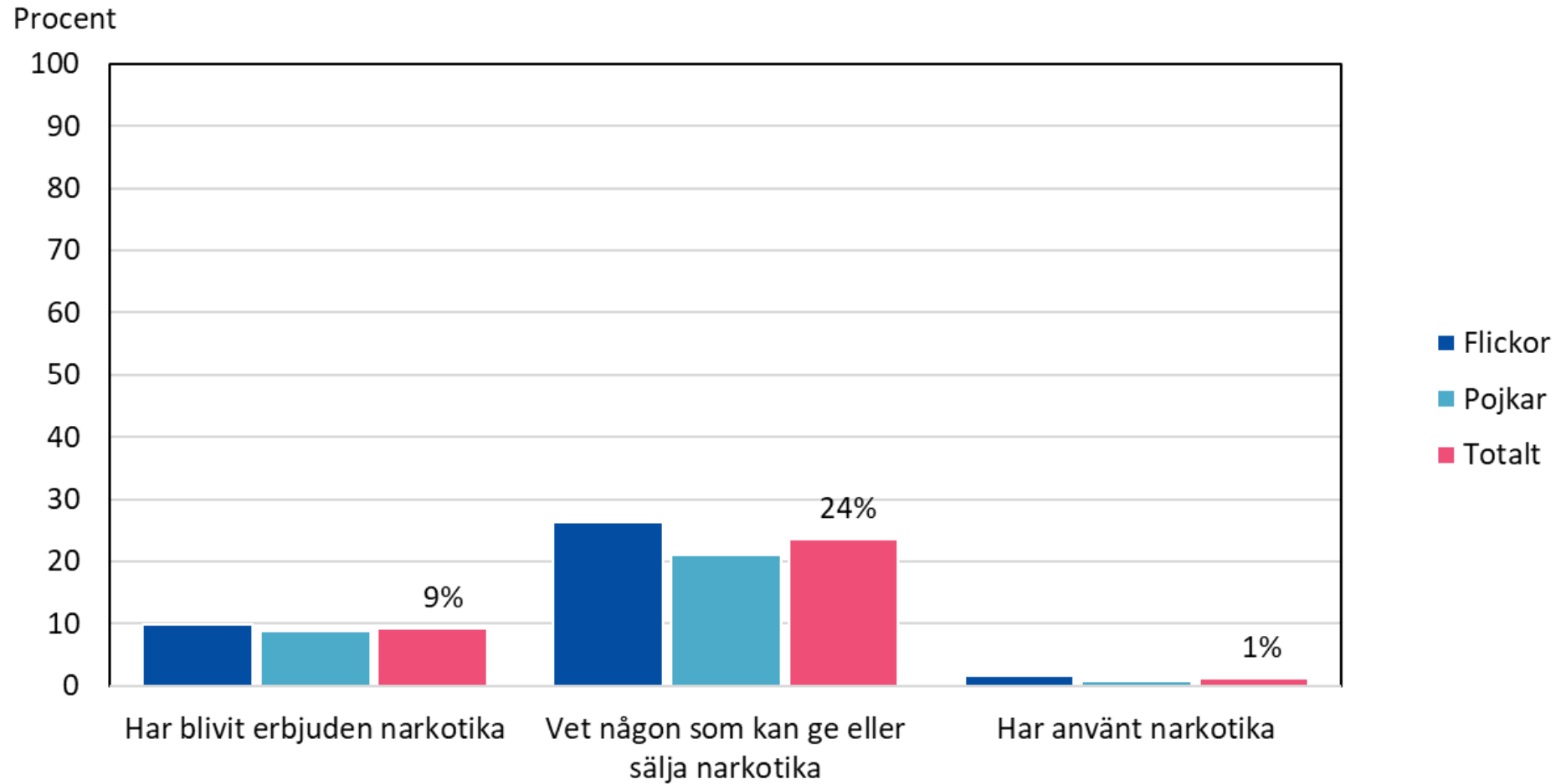
# Om ingår pengar i spelandet, hur mycket har du lagt ner på spelande under den senaste månaden?

Årskurs 7-9



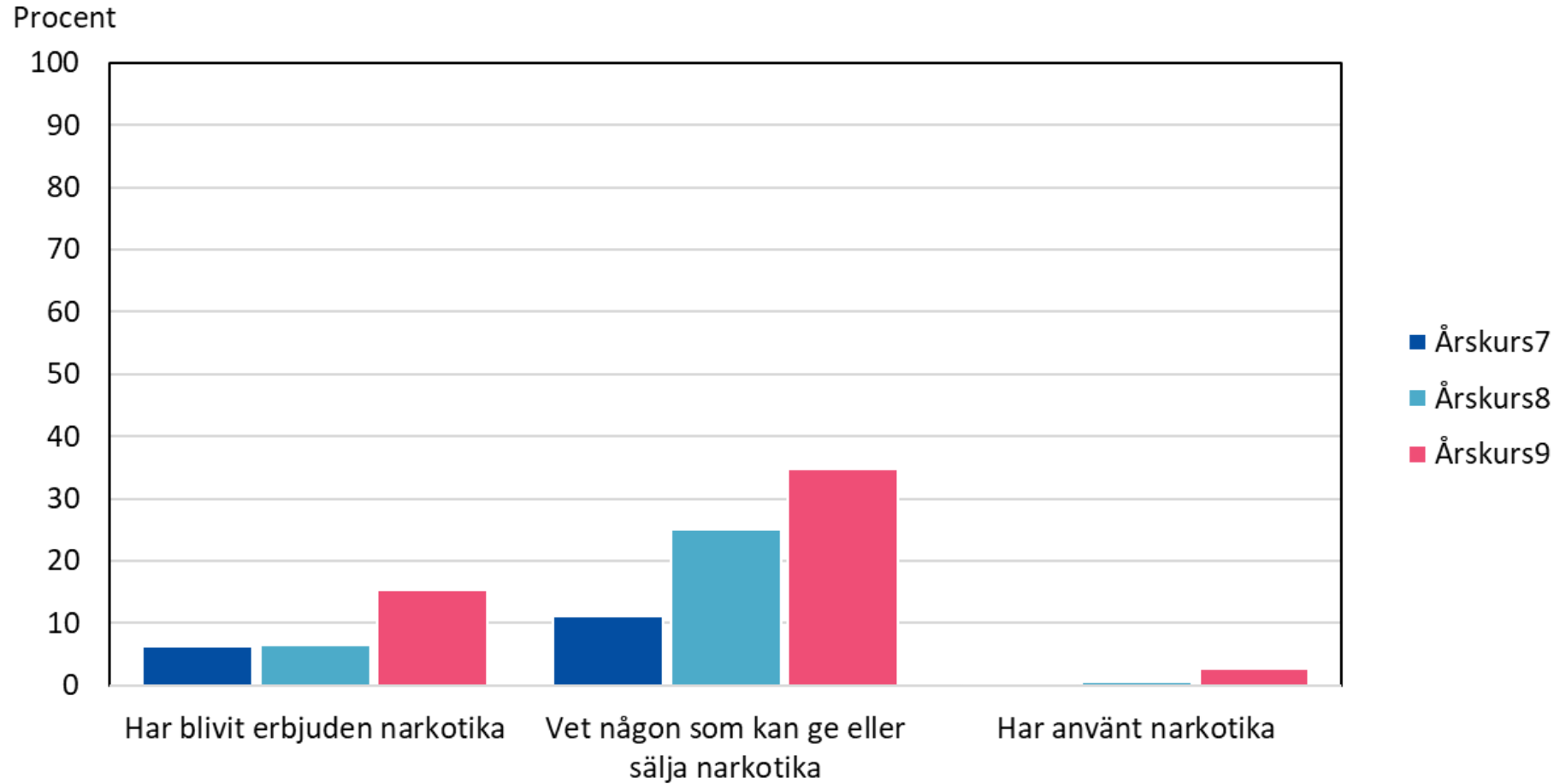
# Narkotika

## Årskurs 7-9



# Narkotika

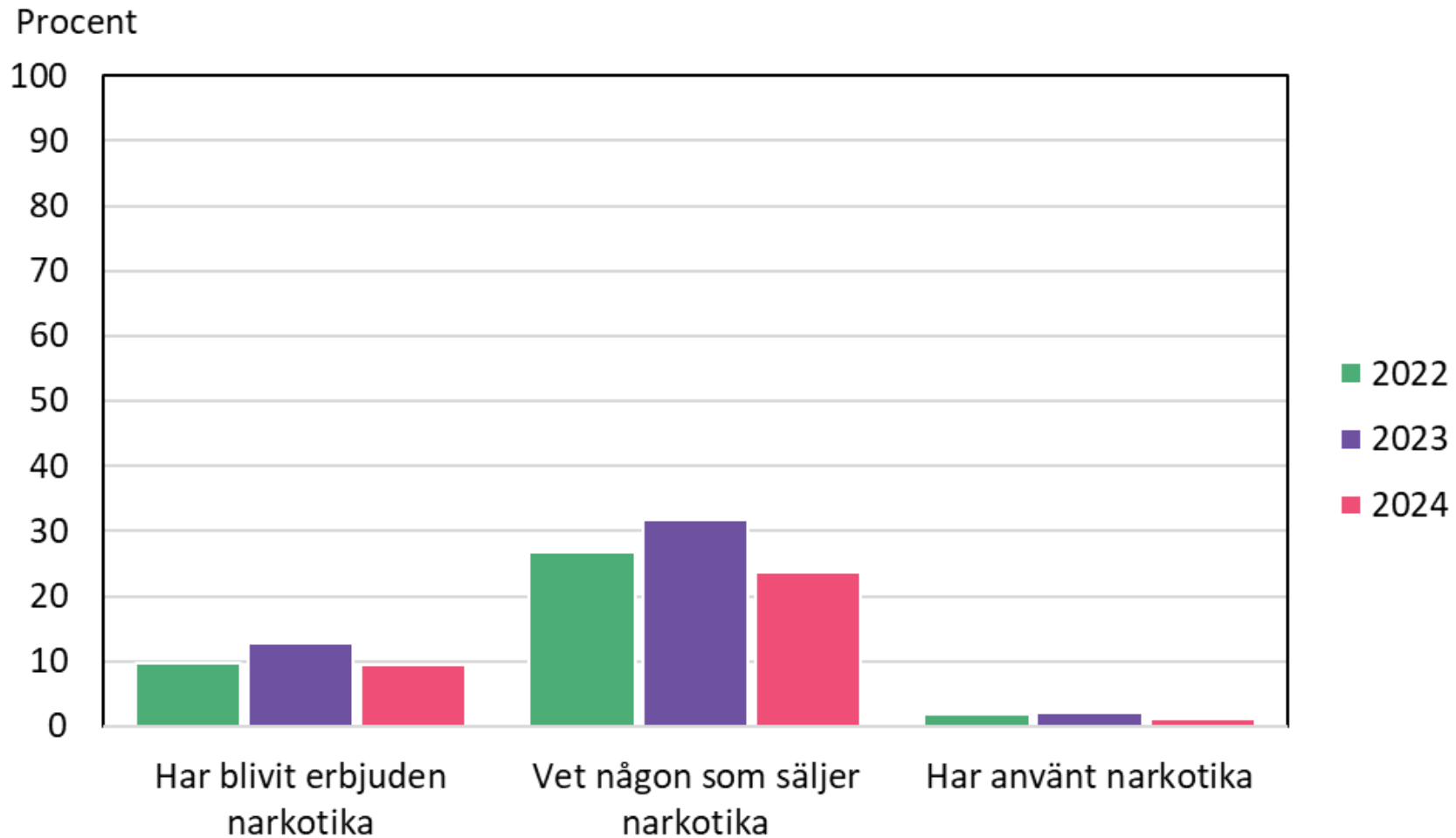
## Årskurs 7-9





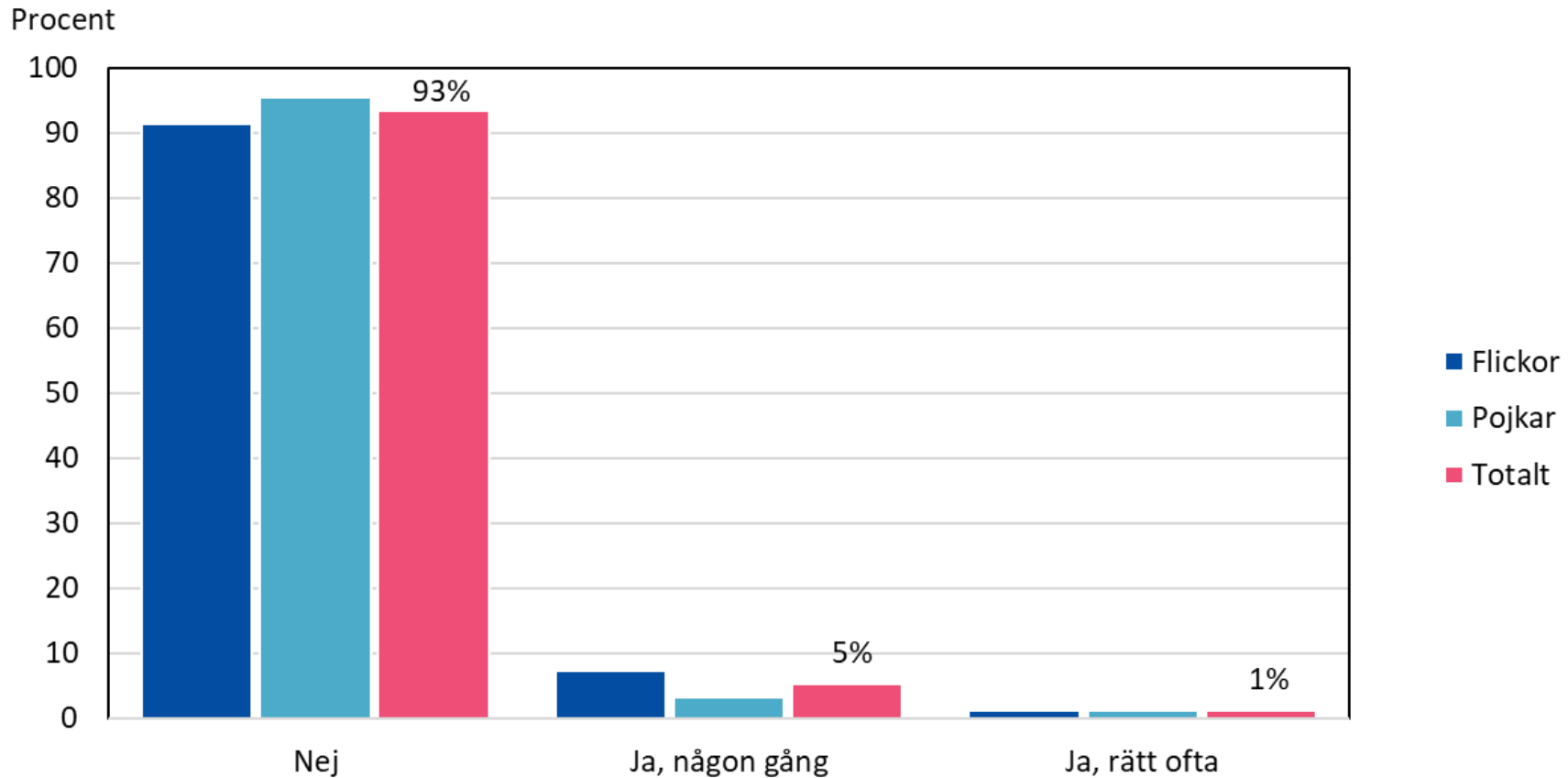
# Narkotika

## Årskurs 7-9



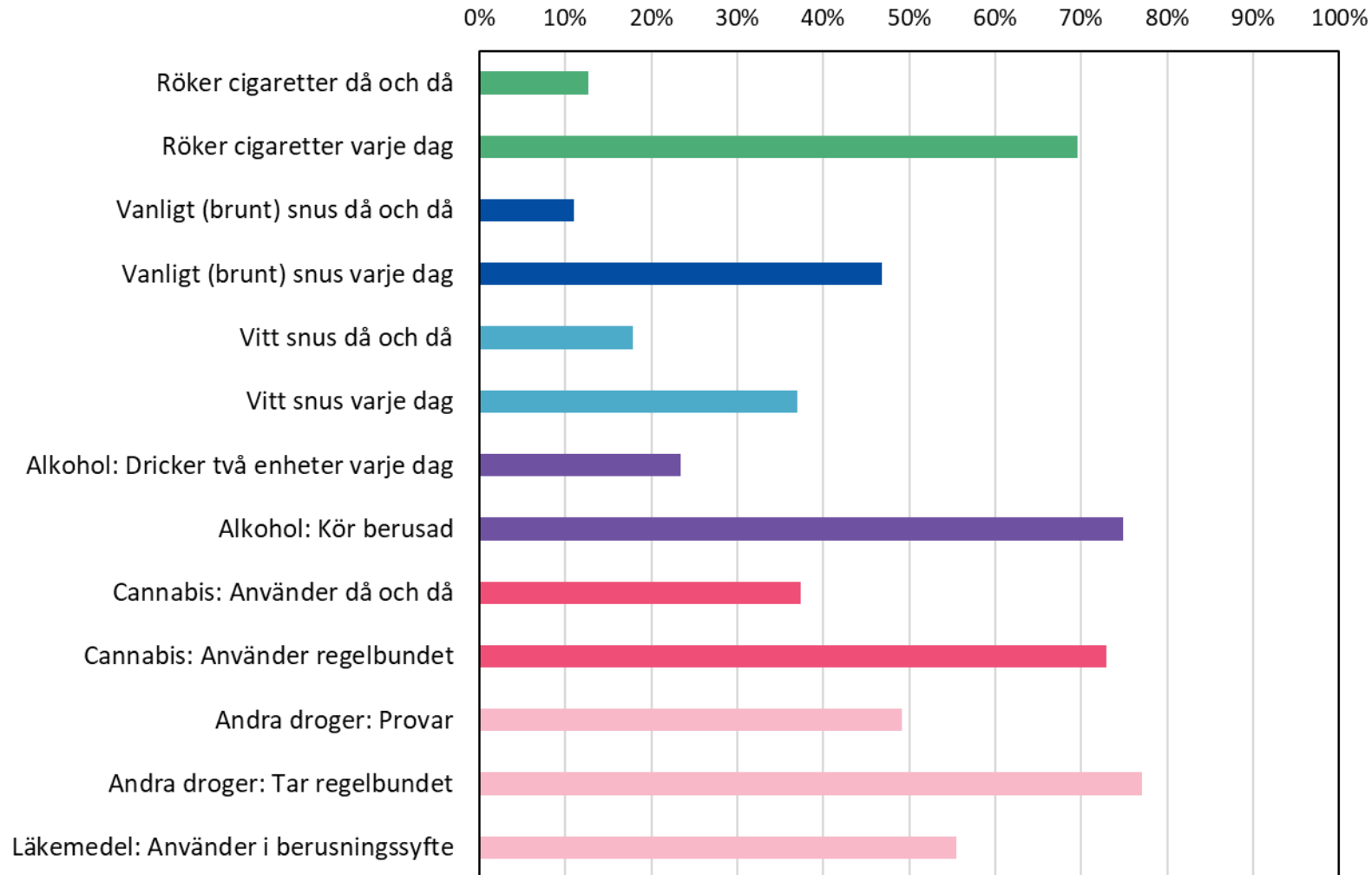
# Har du använt någon receptbelagd medicin, som inte är utskriven till dig?

Årskurs 7-9



# Attityd: Andel som anser att följande innebär stor risk för hälsan

Årskurs 7-9



# Avslutande tankar

Många ungdomar säljer snus, vapes, alkohol, ciggarett och håller på med att göra det  
- Flicka åk 7

Det finns många vuxna som ger till barn så blir barnen beroende och sen så köper barnen mer och mer av dom vuxna som säljer.  
- Pojke åk 7

Min far har ofta pratat med mig medans han har varit berusad, och det oroar mig. Så jag tycker att man borde bara få köpa en viss mängd alkohol i veckan / månaden eller nåt sånt.  
- Pojke åk 9

Försöka utbilda barnen mer om konsekvenserna av snus, alkohol etc.  
- Flicka åk 8

ANDTS tycker jag att är bra att prata om för att man ska få veta om hur man tar hand om sin hälsa på ett bättre sätt istället för att använda ANDTS. 😊👍  
- Flicka åk 7

# Tack för visat intresse!

Se mera om drogförebyggande arbete på [www.folkhalsan.ax](http://www.folkhalsan.ax)

[www.asub.ax](http://www.asub.ax)